R.No. M. 3152.

14 పేజీలు అర్థణా.

ప్రతిగ్రామం పత్రికల్లో నిండాలె. ప్రతిబక్కరు చదువు కోవాలె, ఆనాడు—

జమీన్ రైతు

లోకానికి అన్నం బెట్టేది నేను-

తిండిలేక మలమల మాడి చచ్చేది నేను-

—రైతు.

సంవత్సర చందా రు 3 — పల్లెల్లో ప్రకటన లందించాలంటే ఇదే—

సంపుటము 8 | శుక్రవారము 20—8—37. | సంచిక 34

అండమాను ఖైదీలనిరసనదీక్ష - కలకత్తా లాఠీచార్జి

ప్రభుత్వమువారు దౌర్జన్యముచే దౌర్జన్యమును నణచజాలరని జవహరిలాల్ ప్రకటన.

అండమానుదీవులలో వుండు రాజకీయఖైదీల యిబ్బందులను గురించి గతనెలలో ఇండియా ప్రభుత్వంవారికి తొక విజ్ఞప్తిని పంపుకొనగా ప్రభుత్వంవారు నిరాకరించుటవలన 24 తేది నుండి నిరాహారదీక్ష నవలంబించిరి.

సానుభూతి నిహారదీక్షలు.

డియోలీ జైలులో నుంచబడియున్న డిటెన్యూలలో రెండువందలమందియు,

ఆలీపూరుజైలులో వుండు దౌర్జన్య నేరములకై శిక్షింపబడినవారు, డిటెన్యూలలో కొందరు,

బరహాంపూరులో వుండు డిటెన్యూలలో 17 తేదివరకు 247 మంది నిరశన వ్రతులైరి.

ఘోరమగు వదంతులు.

నిరశనఖైదీలు కొందరు సముద్రములో త్రోయబడిరని వదంతివున్నది, యిది నిజమేనా అని శాసనసభ్యులు ప్రశ్నించగా బెంగాలు దేశీయ విదేశపు మంత్రి తానావిషయమునుగురించిరేమియు తెలుపజాలడనియు, అండమానులలోని సెల్యులర్ జైళ్లపరిపాలనము భారతప్రభుత్వ ఆధీనమున వున్నదనియు తెలిపిరి.

కలకత్తాలో లాఠీదెబ్బలు.

అండమాను నిరశనవ్రతులపట్ల ప్రభుత్వమువారవలంబించిన వైఖరిని నిరసించుటకు యీనెల 14 తేదిన భారతదేశమంతటను నిరసనసభలు జరుపవలెనని కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు జవహరిలాల్‌గారు ప్రకటించియుండిరి.

కలకత్తాలో ఊరేగింపుతో 2 వేలమంది స్త్రీపురుషులు, కార్మికులు, విద్యార్థులతోకూడ సభాస్థలమగు పురమందిరమునకు వెళ్లుచుండిరి. ముందువారిని పోలీసులు ఆపి, జాతీయజండాలను దింపి, పదేసిమంది జట్టుగాకూడి వెళ్లమనిచెప్పగా వారు జండాలను దింపుటకు నిరాకరించిరి. అంతట 10 నిమిషములలో వారు అచోటు వదలివెళ్లవలెనని ఉత్తర్వుచేసిరి. శాంతియుతమగు ప్రజలు పోలీసువారి ఆజ్ఞను వుల్లంఘించిఅటులనే నిలబడియుండిరి. వెంటనే పోలీసువారు వారిని లాఠీలతో కొట్టిరి. చాలమందికి గాయములు తగిలెను. స్త్రీలు పట్టుకొనియుండిన జండాలను బలవంతముగ పోలీసులు లా[illegible]నిరి. షుమారు 80 మంది స్త్రీలు 20 మంది పురుషులు అరెస్టు చేయబడిరి. వారిలో రాష్ట్రకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు డా. జె. [illegible]. దాసుగుప్త, కార్మికనాయకుడు జరపీ ముఖర్జీగారలు కూడ కలరు. 100 మందికిపైగ గాయములు తగిలెను.

పోలీసువారు కాంగ్రెసువారిని జెండాలు దింపమని కోరలేదని బెంగాలు ప్రభుత్వమొక ప్రకటన గావించెను.

అరెస్టుచేయుబడిన స్త్రీలు ఇరువదేసి రూపాయల జామీనుమీదను, పురుషులు ఏబదేసి రూపాయల జామీనుమీదను విడుదలచేయబడిరి.

మహాఘోరం! మహాఘోరం!!

రాజాజీ!

జమీందార్ల నిరంకుశ క్రూర చర్యల్తో గ్రామాలు గ్రామాలే కుంగి, కుమిలి, పోతున్న వయ్యా!—

చిత్తగించండి స్వామీ!

ఉదయగిరి తాలూకాలో—

	గ్రామాలు.	జనసంఖ్య.
జమీందారీ గ్రామాలు	103	58812
గవర్న మెంటు ,,	84	48616

దామాషా—

గవర్న మెంటు గ్రామం 1-కి	జనసంఖ్య	1272
జమీందారీ గ్రామం 1-కి	,,	571

మాపతితజీవనానికి ఇంకా సాదృశ్యం కావాలనా!

ఇంకెప్పుడు మాకువిముక్తి?

—జమీన్ రైతు.

రాజప్రతినిధికి మెహర్‌లాల్ శాస్త్రిగారిజాబు.

మెహర్‌లాల్ శాస్త్రిగారు (ఢిల్లీ అసెంబ్లీ సభ్యుడు) యీనెల 7-వ తేదిన రాజప్రతినిధిగారికి అండమాను ఖైదీలను వెంటనే స్వస్థలములకు పంపవలెననియు, నిరశనవ్రతమువలన ప్రమాదము సంభవించినయెడల నిషాదాంతమునకు కారణకర్తలైనవారిని ప్రజలెన్నటికిని మరువజాలరనియు, ఇండియా-ఇంగ్లాండు మధ్యనుండు విభేదములు మరింత హెచ్చుకాగలవనియు తెలిపిరి.

రాజప్రతినిధిగారిజాబు.

శాస్త్రిగారిజాబుకు రాజప్రతినిధిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు నేడు అండమాను ఖైదీలనిరసనవ్రతమునకు ప్రభుత్వము లొంగినచో విడుదల అగుటకుకూడ ఖైదీలు యీపద్ధతిని ఉపయోగించగలరనియు, ఇతరఖైదీలుకూడ యిట్టి పనులకు పూనగలరనియు, నిరశన వ్రతము శాశ్వతము కాగలదనియు, అందువలన ఖైదీలను స్వస్థలమునకు చేర్చవీలులేదనిరి. భారతదేశములోని ఏజైలును అండమానులలోని సెలులర్ జెయిలుతో సాటిరాజాలదనిరి.

బెంగాలు కౌన్సిలులోను అసెంబ్లీలోను అర్జంటు మెంటు ప్రతిపాదనలు గావింపబడెను.

కలకత్తా విద్యార్థుల అసమ్మతి

అండమాను ఖైదీల యిబ్బందులను తొలగించనందులకు, కలకత్తాలో స్త్రీలపై లాఠీచార్జీ చేసినందులకు అసమ్మతి ప్రకటించుటకై కలకత్తా విద్యార్థులు సమ్మెకట్టి వర్షము కురియుచున్ననూ బ్రహ్మాండమగు వూరేగింపుతో వీధులు తిరిగిరి. విద్యార్థుల వసతిగృహములపైనను, హోటళ్లపైనను జాతీయపతాకాలను కట్టిరి.

రాజప్రతినిధికి జవహరిలాల్ జవాబు

మెహర్‌లాల్ శాస్త్రిగారికి రాజప్రతినిధివ్రాసిన జవాబునకు జవహరిలాలుగారు ప్రత్యుత్తరముగ యిటుల తెలిపిరి.

"ప్రజల అభిప్రాయములను, భావములను ప్రభుత్వంవారు తిరస్కరించుట తప్పు. ప్రస్తుత సమయమున యీవిషయమై ఆసేతుహిమాచలము ఆందోళన చెందుచున్నది. అండమాను ఖైదీల కోర్కెల నంగీకరింపవలెనని ప్రజలు ఏకకంఠమున కోరుచున్నారు.

......ప్రజాప్రతినిధి ప్రభుత్వ మేదిరైయినను యిందువిషయమున ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరించుట వుచితముకాదు. ఈసమస్య ఆకస్మాత్తుగా కలిగినదికాదు...... దౌర్జన్యమును అణచుటకు ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న పద్ధతి యెంతమాత్రము సరియైనదికాదు. దౌర్జన్యముచే దౌర్జన్యము నణచజాలరు. దౌర్జన్యమునకు కారణములను కనుగొని ప్రతిక్రియలు గావింప

తరువ 12 పేజి 3- కాలంలో చూడుడు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతురక్షణయాత్ర.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా సంచారము- కొవ్వూరు తణుకు తాలూకాల్లో ప్రచారము- 5 దినాల్లో 70 మైళ్లు- రెండు తాలూకా మహాసభలు- ఎచట చూచినా రైతుల ఉత్సాహం మిన్నుముట్టుతూంది- ఘనమగు స్వాగతాలు- తమకష్టాల నివేదించుకోవాలనే ఆతురత- భవిష్యతులో రైతుఉద్యమం బలపడే సూచనలు అసంఖ్యాకములు——

9 వ తేది తూర్పు గోదావరిజిల్లా సంచారము పూర్తిచేసి రైతురక్షణదళము కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారి నాయకత్వమున, ప. గోదావరి కొవ్వూరు తాలూకా తాళ్లపూడిగ్రామం అన్నదేవరపేట గ్రామాల్లో సభలుజరిపి, కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి, చ. వా. రావుగారు రైతుసంఘాల ఆవశ్యకతనుగురించి ఉపన్యసించిరి. అచటినుండి గోపాలపురం, గొల్లగూడెం గ్రామాలమీదుగా ధర్మవరంవెళ్లిరి. కొవ్వూరు తాలూకా రైతుమహాసభ శ్రీ. సత్యనారాయణమూర్తిగారి అధ్యక్షతను జరిగినది. రైతుల కనీసపు కోర్కెలను గురించి, రాజకీయ ఖైదీల విడుదలగురించి తీర్మానములు చేయబడినవి.

11-వ తేదీ చాగల్లు, బ్రాహ్మణగూడెం మీదుగా నిడదవోలు వెళ్లిరి. నిడదవోలులో మళ్ళి సుబ్బరాజుగారి అధ్యక్షతను సభ జరిగినది. చలసాని వాసుదేవరావుగారు, రైతుసంఘాలు కాంగ్రెసు సంబంధము గురించియు, యాత్ర ఆశయముల గురించియు ఉపన్యసించారు మహీధర జగన్మోహనరావుగారు ఎందులకు అవసరమో ఉపన్యసించిరి. పట్టణ కాంగ్రెసు, యువజన సంఘాలు స్వాగత మొసగినవి.

9,10,11 తేదీలలో కొవ్వూరు తాలూకా సంచారము ముగిసినది. ఈ తాలూకా చాలవరకు మెరకగ్రామములు. దీనిలో చాలభాగములకు 'కడ్డీ సీమ' అని పేరు, పంటలు చాలతక్కువ. అంతా పశువుల మేతకొరకు ఉపయోగపడును. హెచ్చు తగ్గుల భూమి, అతివృష్టి అనావృష్టివల్ల పంటలు చెడిపోవును. దళము వెళ్లినవి చాల జమీందారీ గ్రామాలు. పన్నులు రు. 5 మొదలు రు 30 వరకున్నవి. పన్ను బకాయిలు, అప్పులు చాల హెచ్చు. జమీందారీ కేసులుకూడ హెచ్చుగానేవున్నవి.

తణుకు తాలూకా సంచారము.

12 వ తేదీ తణుకు తాలూకా ప్రచారము ప్రారంభము. వేలివెన్ను మీదుగా ఉండ్రాజవరం గ్రామంచేరి రక్షణదళమువారు సభజేసిరి. రయితులు నిధికి ధనముకూడ యిచ్చిరి. తరువాత దళము సత్యవాడ గ్రామముచేరినది. సభకు 1000 మంది వచ్చారు. సత్యనారాయణమూర్తిగారు, వాసుదేవరావుగార్లు రైతుసంఘాలగురించి వ్యవసాయకూలీల కష్టాలగురించి, తన్నివారణోపాయాల గురించి ఉపన్యసించారు. అనంతరం దళము ఉండ్రాజవరం చేరినది. మార్గమధ్యమునే 500 ప్రజలు మేళములతోవచ్చి ఆహ్వానించిరి. ప్రజా సమూహముమధ్య దళము రైతుపాటలు పాడుచు సభకు వెళ్లిరి. సభకు 1500 ప్రజలువచ్చిరి. సత్యనారాయణమూర్తిగారి ఎర్రజెండా (కార్మిక, కర్షక పతాకము)ను ప్రతిష్ఠించిరి. వాసును, వాసుదేవరావు రైతుసమస్యపై గంభీరోపన్యాసముల నొసంగిరి. సభకు చాలమంది స్త్రీలుకూడవచ్చిరి. ప్రజలు దళము పాలంగివరకు సాగనంపిరి.

రాత్రి వేలంగి గ్రామములో తణుకు తాలూకా రైతు మహాసభ జరిగినది. పశ్చిమగోదావరి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు అల్లూరి సత్యనారాయణ గారు అధ్యక్షతవహించిరి. సభకు సుమారు 2 వే[ల మంది] హాజరు. అధ్యక్షులు, శ్రీ. సత్యనారాయణమూర్తిగారు, మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగార్లు ఉపన్యసించారు. రాష్ట్రరైతుసంఘమువారి కనీసపుకోర్కెలు బలపరచుచు, రాజకీయఖైదీల విడుదలకోరుచూ తీర్మానములు చేయబడినవి. తాలూకారైతు సంఘము యేర్పాటుచేసిన తరవాత రాత్రి 12 గంటలకు సభముగిసినది.

దళము 13 వ తేదీ వెలిందపర్రు, మల్లిపూడి మీదుగా, రామేశ్వరం చేరినది. యువజనసంఘము, గ్రామస్తులు స్వాగతపత్రాలిచ్చిరి. పెనుగొండలో బహిరంగసభజరిపి రాత్రికి 7 గంటలకు ఆచంటగ్రామంలో జరుగనున్న ఫిర్కారైతు మహాసభకు హాజరైరి. సభకు చలసాని వాసుదేవరావుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. కనీసపు హక్కుల బలపరచుచు, రాజకీయఖైదీల విడుదల కోరుచు తీర్మానములు చేయబడినవి. ఆచంట గ్రామంలో ప్రజల కార్యదీక్ష ప్రశంసనీయము. ఆదర్శమైన గ్రామము.

రెండుతాలూకాల సంచారము 2 రోజులలో పూర్తిఅయినది రైతులఉత్సాహం అపరిమితము. సభలు చాలజయప్రదముగను, ఉత్సాహవంతముగను జరుపబడినవి. యాత్ర దిగ్విజయమైనది. ఈ తాలూకాలలో ముఖ్యముగా గనుపించినది రయితుల వుత్సాహము. ప్రతిగ్రామములోనూ రయితులు అన్నివిధముల వుద్యమానికి తోడ్పడుచున్నారు. ఈతాలూకా దాదాపు డెల్టాయే. ఇచ్చట అప్పులభారం మెక్కువగా నున్నది. ఒక ఆచంటగ్రామములోనే 60 లక్షలు రూపాయల వరకు అప్పులున్నవి. ఆగ్రామం ఆయకట్టు 5000 యెకరాలు. ఇట్టి గ్రామాలు చాలగలవు. చాలమంది రైతులకు తమకుటుంబాలను పోషించుకోగల్గిన ఆదాయం లేదు. అందుచే యీతాలూకాలలో ముఖ్యమైన బాధలు, అప్పులు, పన్నులు, రహదారీలు, విద్యాసౌకర్యములు, వైద్యసౌకర్యములు చాలతక్కువ. ఉన్నరోడ్లుకూడ బాగుగలేవు.

దళము 16 గ్రామాల్లో సభలుచేసారు సంచారము 88 మైళ్ల వరకూ వున్నది. అన్నిచోట్ల ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా సభలకు హాజరగుచున్నారు.

మ. చంద్రశేఖరరావు.
ప్రచారకాధికారి, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం

ఫ్రెంచి ఇండియాలో బాల్యవివాహాల నిషేధము.

ఫ్రెంచి ఇండియాలో బాల్యవివాహాలు నిషేధింపబడినవి. బాలురకు 16 సం॥లోను బాలికలకు 14 సం॥లోను పెండ్లిండ్లుచేసిన వారికి నెలఖైదు విధింపబడును. బ్రిటిషు ఇండియాలోని శారదా చట్టం బాగాజరుగునటుల చేయుటయే యీశాసన ముఖ్యోద్దేశము.

31 మనుమలును 6 గురి మునిమనుమలు కలిగిన మిసెస్ జాక్ సండుబడే అను 80 యేండ్ల వృద్ధురాలు మూడవ పెండ్లి చేసుకొనింది.

భారతీయ ఆరోగ్యవిధులు.

భోజనక్రమము

పి. సుబ్రహ్మణ్యాచార్యులుగారు
(హిందీ-సాహిత్య విశారద)

భోజనముచేయునపుడు తన పొట్టయొక్క సగభాగమును ఆహారముతోను నాలుగవ భాగమును నీటితోను నింపి మిగిలిన నాలుగవ భాగమును వాయుసంచారముకొరకు విడువవలయును.

భోజనము చేయునపుడు ఒక రకమైన పదార్థమును సేవించిన తర్వాత నోటిని నీటిచే శోధనము చేసికొని మరియొక రకమైన పదార్థమును సేవించవలయును. లేనియెడల రెండవ పదార్థముయొక్క రుచిని సరిగా నాలుక తెలిసికొనజాలదు.

అధికముగ నీరుత్రాగినను, పొత్తిగా నీరు త్రాగకున్నను, తినిన ఆహారము జీర్ణముగాదు. కనుక అగ్నిదీప్తి కలిగి ఆహారము చక్కగ జీర్ణమగుటకుగా భోజనమధ్యమున మాటిమాటికి కొంచెము కొంచెముగ నీటిని త్రాగుచుండవలెను.

భోజనమునకు మొదట జలపానము చేసినయెడల కృశత్వము అగ్నిమాంద్యము ఇవి గలిగి కృశించిన దేహముగలవాడగును. భోజన మధ్యమున జలపానముచేసిన అగ్నిదీప్తిగలిగి సమమైన శరీరముగలవాడగును. భోజనాంతమున జలపానముచేసిన కఫము వృద్ధిబొంది స్థూలశరీరముగల వాడగును.

భోజనమునకు మొదట పప్పు, నెయ్యి మజ్జిగపులుసు మొదలగు వ్యంజనములుకలసిన అన్నమును గాని లేక పాయసము భక్ష్యములతో మధ్యమధ్య మాంసములను వ్యంజనములనుగాని భుజించవలయును. కడపట చక్కెరతో కలసిన పాలన్నము గాని పెరుగన్నముగాని భుజించవలయును. దేశకాలముల ననుసరించి వారి యిష్టానుసారము భుజించవచ్చును.

దప్పిగొన్నవాడు ఆహారమును భుజించిన గుల్మరోగియు, ఆకలిగొన్నవాడు జలపానము చేసిన జలోదరరోగియు అగును. కనుక కాలము నెరిగి నియమప్రకారము ఆహారపానము నొనరించవలయును.

భోజనానంతరము రూక్షమైన ఉదకముతో పుక్కిలించి ఉమియవలయును. పండ్లసందున ఇరికికొనియుండు ఆహారపదార్థములను సన్ననిపుల్లతో చిగుళ్లకు బాధగలుగకుండ తీసివేసి నోటిని కాలు చేతులను శుభ్రముగా కడుగుకొనవలయును. అట్లు పదార్థముల తీసివేయనియెడల అవి కుళ్లి నోటియందు చెడ్డవాసన కలుగుటయేగాక చాల రోగములకు గూడ కారణమగును.

చేతులు కడుగుకొనినపిదప తడిచేతులతో నేత్రములను తుడుచుకొనవలయును. మరల అరచేతులను వేడికలుగువరకు ఒకదానితో ఒకదానిని రుద్దుకొని వానిని నేత్రములపై ఉంచుకొనవలయును, ఇట్లుచేసిన తిమిరములు మొదలగు నేత్రరోగములు నశించును.

భోజనముచేసిన వెంటనే కఫమును, ఆహారము జీర్ణమగుచుండునపుడు పిత్తమును, ఆహారము జీర్ణమైనపిమ్మట వాతమును వృద్ధినొందును.

భోజనాంతమున కఠినపదార్థములను భుజించువారు జలపానముచేసిన బలప్రదము. ద్రవపదార్థములు భుజించువారల జలమును మితముగ త్రాగవలయును.

భోజనానంతరము పొట్టపైన మెల్లమెల్లగా కొంచెముసేపు చేతులతో రుద్దుట మంచిది. భోజనానంతరముగా ఎడమప్రక్కపైన పరుండవలయును, భోజనముచేసిన వెంటనే ఆయాసమును కలిగించని పనులను మాత్రము చేయవచ్చును.

జీరక్‌భ్రా

అజీర్ణం, అరుచి, వాంతులు, శూల, జ్వరం, కలతిరుగుట, నోట నీరూరుట, శైత్యవికారముల తక్షణం నిలుపును, వైద్యులచే పొగడ్తగాంచినది. రుచిగానుండును. వెల రు 0-4-0.

"తెలుగులా" బుక్కులు.

ఎస్టేటుల్యాండు ఆక్టు (యిజాములఆక్టు) దావాలు, పిటిషనులు, కాలము, తెలుగు మెమోల్లు చేర్చి-	1-4-0
ఋణపరిష్కార చట్టము కొత్తఆక్టు	0-5-0
మోటారుబండ్ల చట్టము	0-6-0
గ్రామకోర్టుల చట్టము 1937 వరకు సవరణలు సివిల్ క్రిమినల్ చేర్చి-	0-2-0
రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టు-	0-12-0
హిందూలా సారాంశము-	0-8-0
ఆస్తిట్రాన్సుఫర్ చట్టము-	0-8-0
ఫ్యాక్టరీ ఆక్టు-	1-0-0
సివిల్ ప్రొసీజరుకోడు (1937 సం॥ సవరణ వ్యాఖ్యలతో 600 లు-	8-8-0

తెలుగులా రిపోర్టులు ప్రతినెల 1,15, తేదులయందు బుక్కులుగా వెలువడును. అన్నిహైకోర్టులు ప్రీవీకౌన్సిలు తీర్పులు, గెజెట్ ఆక్టులు జి. ఓ. లు ప్రకటించబడుచుండును.

సంవత్సరచందా 8-0-0

మేనేజరు,
తెలుగులా జర్నలు ఆఫీసు, నెల్లూరు.

యోగరత్నాకరము.

(అపూర్వ వైద్యగ్రంథము)

శ్రీమాన్ ఆయుర్వేదభూషణ పండిత వేటూరు శ్రీనివాసాచార్యుల గారిచే వ్రాయబడిన ఆంధ్ర తాత్పర్యవివరణ సహితము. ముద్రణము నందున్నది. త్వరలో వెలువడును.

వివరములకు
ఇండియన్ మెడికల్ స్టోర్సు అండ్, డిస్పెన్సరి,
నెల్లూరు.

ఈశ్వర్సు రత్నపురుష లేహ్యాము.

శుక్లనష్టము, వీర్యము పలుచబడుట, నరముల బలహీనత, మలబద్ధము, స్వప్నస్ఖలనము, [illegible] రక్తము, నిస్సత్తువ, తగ్గించి దేహమునకు బలము, కండపుష్టి, రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధి, నరములకు బలము, ఆరోగ్యము వృద్ధిబొందించును.

20 రోజులకు సరిపడు 20 తులముల సీసా రు 1—0—0. కట్టాగు ఉచితము.

ఈశ్వర ఫార్మసీ,
పాలకొల్లు.

రంధ్రాన్వేషి

ఇందులో ఏదినిజము?

—×0×—

జనాబ్ మాలకొండారెడ్డిగారికి పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ పనిగావటం- పాతప్రెసిడెంటు రామచంద్రారెడ్డిగారి జాబువల్ల (అప్పటి కలెక్టరుకు యిది ఒప్పుకుండించిరా) అని కొందరు, అన్ని విషయాలలో స్నేహితుడు 'మా గోపాలు'వల్ల అని శ్రీ మాల. రె. గారు అంటారే— ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

సౌత్ బోర్డు ప్రెసిడెంటుపని పెళ్లేటివారికి 'దయించడం' రాజాగారివల్ల అని యీళ్ళూరు బలరామిరెడ్డిగారి పక్షంవారు, కాంగ్రెసువారివల్ల అని మన్నేపల్లి హనుమంతరావుగారి పక్షం, 'నా అదృష్టంవల్ల' అని అసలు ప్రెసిడెంటు అంటారే- ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

కవికోకిల దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారు మొదట సీతావనవాసం అచ్చులో పేరకు 'అవనిక' అని అచ్చువేయించారు. దానిని 'యవనిక' అని నెల్లూరు రామదాసయ్యంగార్ దిద్దినట్లు శ్రీ అయ్యంగారు, అచ్చు ఆఫీసులో ఒక పాతానిఅయ్య యవనికను- అవనిక అని దిద్దినాడని కవికోకిల, అసలు ఆ అచ్చుకూటంలో ఎన్నడుగాని 'పాతాని'పని చేయలేదని ప్రెస్‌పనివారు అంటారే, ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

ఇప్పటి నెల్లూరు వాఙ్మయవివాదంలో శాస్త్రి పక్షంవారికి ధనసహాయం శ్రీ. శివరామయ్యగారే చేస్తున్నారని కొందరు- అందరు చందాలు వేశారని అసలుపక్షంవారు అంటారే ఇందులో ఏది నిజము? !

* * *

ఇట్లనే శర్మ పక్షంవారి ఖర్చులు శర్మగారొక్కరే పెట్టుకొంటారు- దీపాలవారి చెల్లనికాసుకూడ మోసంలేదని కొందరు, ఇక్కడకూడ చందాలపట్టిరే అని పూర్వపు వకీలు నారాయణరావు అంటారే, ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

ఎలెక్షనుకుగా కాంగ్రెసులోచేరిన నరసింహాచారి, ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి ఇంకా కొల్లగోయిందం అంతమంది ఎన్నికలయినతరువాత గాంధిటోపి వారు తీసుకోకుండా కాంగ్రెసుకే చేస్తారని ట్రంకురోడ్డు జవాబా, ఎలెక్షన్ అయిన తర్వాత కాంగ్రెసులో వుండడం పరువుతక్కువ అని అభ్యర్థులు, వీరిని సెలెక్టుచేస్తామా? ఒకవేళ చేసినా, ఎ. సి. ని చేరమకా చేస్తామా? అని కాంగ్రెసు విప్లవకారులు అంటారే, ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

డాల్లీ అనుపత్రి డాక్టరుమీద దండయాత్ర కథలో మునిసిపాలిటీవారు కొన్ని వింతకథలను, డాక్టరమ్మ, ఇంకా కొన్ని వింతకథలను, విసేవాళ్లు ఇంకా ఇంకా కొన్ని వింత కథలను, అల్లుకున్నారటనే ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

అసల్ డాక్టరమ్మమీద మోపిన "మిస్ అప్రోప్రియేషన్" నేరంగాక కమీషనర్ గారికొక ఆదర్శము, చేర్మన్ గారికొక ఉద్దేశము ఉన్నదని ట్రంకురోడ్డువారు, రోగులదగ్గర మరరాను జనరల్ ఆసుపత్రిలోనే పెద్దడాక్టర్లు భోజనంచేస్తారని- నెల్లూరు ఆసుపత్రులు అందుకు మిన హోయింపుకాదని- సప్లయిపాత్రి తినని డాక్టరు అరుదని కొందరుకొన్నిలక్షలు, ఆరోగ్యాపాపం! అని కొందరు, అట్లనే కావాలని ఇంకకొందరు అంటారే యీఅగ్ని పర్వతపుప్రేలుడుకు కారణాలు కాంగ్రెసు మంత్రివిచారించి యిరుపక్షాలకీ న్యాయం జరపాలని అందరూ అనుకొంటున్నారే ఇందులో ఏది నిజం?

—హాలికుడు.

మధుకణాలు.

—జాహ్నవాకవి.

హైదరాబాదు ఆంధ్రులు తన్నుసన్మానించినపుడు, కవిగారు అమృతసేచనంతో యీలాకృతజ్ఞత చూపారు—

సహజసుందర చంద్రధ్వజంబు మెఱయ
నురుతుళారద యీరేగు ధరణిలోన
తెలుగుబిబ్బోకవతి పేరు నిలుపుమన్న
సరసులకు మీకు కలపుటంజలి ఘటింతు.

నాది వినుకొండ, హైదరాబాదు మీది;
స్నేహ హైనది వాఙ్మయ సేదకతన
పెరల వాత్సల్యమెల్ల గుప్పిటనుబట్టు
ఏమహాశక్తి గలదో! సాహిత్యవీధి.

మీ వాత్సల్యమె ముఖ్యకారణము సు
మ్మా! నేటి మర్యాదకున్,
నా వాచావిభవంబు గాదు; బళిరే!
నైజాము రాష్ట్రేంద్రు లా
రా! విఖ్యాత సమర్థ దృష్టమహితు లా
రా! కొండితే పద్య పుం
బూవుం గానుకలు, భక్తిగుంఫితహృదం
భోజాత గంధాఢ్యముల్.

రాయలవారితోడ గవి
రాజులమన్నన స్వప్నగాథయై
పోయె, కళా పిపాసువుల
మాపునఁ బడ్డది వీరపూజ, ఆ
దాయము రాజకీయపు వి
వాహమునన్ వెదజల్లుచున్ దివా
లా యయివారు ద్రవ్యముగ
లా రచలంబనవేది కైతకున్.

కవితా వాహిని చీలి, పాయలయి ఆ
గంభై, యథేచ్ఛారతిన్
ప్రవహింపం దొడఁగెన్, బురాతనపుఁ ద్రో
వల్ బుంతలం బాడుప
డ్డని; ఛందోనియమాదికూలములు ద్రి
వ్వంబడ్యె, నీ మందు వే
సవియందింకునో? సంగమించునో? రస
స్వర్గీయ పాథోనిధిన్.

ముసిరిన భావజాలమును
బూడిదలోపలఁ బుంపి, కుత్తుకల్
బిసికి, యగాధ శబ్దవన వీధుల
దాచి, కవిత్వమన్నచో
విసిగి, కపించిపోయెదరు
వీనులు శూన్యములై సభాసదుల్;
రస మరకట్టు నీ గులకరాల బిగిం
పుల కేమి హేతువో?

మొత్తముమీద పూర్వకవి
ముఖ్యులు పెట్టిన కట్టుబాట్లలో
నుత్తమ మధ్య మాధమము
లున్నవి వానిని గొడ్డిగా మరా
మర్త్యోదరింప నాసెదు
మాటకు సేసను సన్మరింతు, నీ
చిత్తలతోర్క లీదుము క
విత్వము ఫక్కి ననాదరించెదన్.

ఉరుదూ, ఫారశీ, ఆంగిలేయ, మరట్
యా, న్నిన్ను స్నేహింప, నీ
పరము ల్కింకరులై నిమంగొలువ, ని
చ్చాలీల శ్రీ కృష్ణభూ
వరువాఙ్మయం దనరారు సుందరసుధా
వాసంబుతో మెట్లకి
న్నరత్రాయింపుము, తెలుగ్ వెలుగురా
జ్ఞీ! రాజహంస ధ్వనిన్.

ముసిలిములు సోదరులనక
మసలెదరు, నవాబుధర్మ మార్గాటుం డాం
ధ్రసరస్వతి! భాసిలుమీ
రసికులసంగతిని హైదరాబాదుపురిన్.

కృష్ణరాయాలయ శృంగారవనసీమ
వెలుగుకోయిలపట్టి పలుకుచోట
నైజాముసుల్తాను నగరివైభవలక్ష్మి
గరువంపు జూపులు బరపుచోట
ముసలిమానులు తెల్గుపుత్రులతో బొంది
పొసగి కాలము వెళ్లబుచ్చుచోట
గోల్కొండ నేలిన మల్కిభరాముని
ముసలికీరితి గాన్పు విసరుచోట
సాహితీబాంధవుల సమక్షంబునందు
చెలిమి కాంద్రురవలపు టాశీస్సు లంది
నాదు పదువాక్కు వెలగలచీరగట్టి
నాతి కత్యంబు గౌరవస్నాన మాడె.

ఇటు మీకు నాకు గూరిమి
ఘటించి; సత్కారమునకు గాబిలిచిన వెం
కటరమణయాభిదుల కు
త్కటభక్తి నమస్కరింప గరము తెగెదిన్.

జమీందారీల రద్దుచేయవలెను.

రాచకీయసభలో జయప్రకాశ నారాయణగారి సందేశం.

"రైతులు కాంగ్రెసు సహకారముతో మెలగవలె. రైతులే ప్రజాసామాన్యము. ఎప్పటికైనను ప్రభుత్వము వారిహస్తగతమే కావలెను. కాని, జమీందారులకు మాత్రము గాదు. ఇంగ్లీషుపాలనకు బదులుగా జమీందారుల పాలనమును మనము సహించము' అని అధ్యక్షోపన్యాసమున తెలిపిరి.

తీర్మానములు

మహాసభలో చాల తీర్మానములు గావింపబడెను. భూమిశిస్తును కనీసము, సగమునకు తగ్గించవలెననియు, బంజరు భూములను శిస్తులేకుండ నొసగవలెననియు, రైతులపైర యేండ్లవరకు డిక్రీలు అమలు జరుపకుండ నిలుపవలెననియు, ...క్స్వాతంత్ర్యము మొదలగు పౌరస్వత్వముల నొసగవలెననియు, రైతులస్థితిని విచారించుటకు కమిటీ నియమించవలెననియు' చాటిచాటిపన్ను రద్దుచేయవలెనను తీర్మానములు ముఖ్యమయినవి.

జమీందారీలను ఎట్టి ప్రతిఫలము నొసగకుండ రద్దుచేయవలెనను తీర్మానము దీర్ఘచర్చానంతరము అధికసంఖ్యాకుల బలముతో ఆమోదింపబడినది.

కులిశాఘాతం.

దక్షిణబోర్డు సెక్రటరీగారి కొకమాట—

వ గౌరవ్యులు- మీకు నమస్కారాలు. కానీ, స్వామీ జిల్లాంతా పాలించే ఒక సంస్థకు మొదటనుంచి లెక్కలకసొంతులు తమరు అవ్వటుల్లైం ప్రెసిడెంటుకు గాకపోయినా లోకానికి జవాబుచెప్పాలగదా? తమరు పెద్దలు- ఆఫీసు కార్యభారం యీ ఒకపూటివాలలో వహించలేరన్నమాట వాస్తవమే కాని, ఆఫీసుశితం పుచ్చుకొని చేయవలసినట్లు పనిచేయకపోతే ఆర్మరంతరా? భగవద్గీత పారాయణ చేసుకొని నిష్కామకర్మ యోగి కాలసిన యీదివాలలో ధర్మద్రోహులౌతారా? అబ్బే! ఎన్నటికీ నమ్మలేము. ప్రెసిడెంటుగారు మొగమాటే, వారు అంతేరులేండి- తమకు తెలియదా యీమాత్రం?

ఇదంతా ఎందుకు చెప్పవచ్చినానంటే-తమరు ఆఫీసుకు మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకుగాని రాలేకున్నారు. ఇక గుమాస్తాలా ఇకవేళకు వచ్చి పురాణకాలక్షేపం చేస్తున్నారు. మీరు వచ్చి మాత్రం కాగితాలు చూస్తున్నా? ఎట్లామాకగలరులేండి- మీ టేబిల్ మీదకు వచ్చిన కాగితానికి 15 దినాలవరకు కాలదోషంతీరుగదా- ఇక తర్వాత కర్మకాండకు మరిరోజుల పట్టం. సెబాస్ ఏమి స్పీడు! ఏమి డిస్పోసల్!! మీహాకంలో మిరియుంతేకుండా పని ఏం జరుగుతుంది? అసలు ప్రతి చిన్న విషయానికి ఆరునెలలు యోచించే ప్రెసిడెంటుకు ముందు వదలడం పంచతంత్ర రాజనీతి ప్రకారం తప్పులేండి. రాజెంతో- ప్రజ అంతే అన్నాడు మహాలిని.

ఇదిగాక వచ్చిన కాగితం ముందుపెట్టుకొని మురిసిపోతూ మీ క్యాబినెట్ ముందు చర్చించి, అరతల ఆకాశాఖబల్లలకు పోయి ప్రెసిడెంటుకు చేరాలంటే తిరుపతికొండ ప్రయాణమే కదు స్వామి? పెద్దలే, యీ కాయక్లేశం పడగలరా? అటు వయసు- ఇటు సర్వీసు రెండూ గమ్యంధాటిపోక- ఇక వల్లలనీటు వదలి వానప్రస్థం జుపకూడదా?

ఈ అత్యాచారం జిల్లాక్షేమానికి భంగకారి. యువకులైన బోర్డుసభ్యులైన కొంత మరుకుగా పనిచేయాలి.

సెలవు,

—మిత్రుడు జ॥ రై॥

*

ఉత్తరబోర్డు ప్రెసిడెంటుకొకమాట—

పాశ్చాత్యలలామంబా,

"కలకేచెప్పగలల" కాదు, కాదు—కలకే చెప్పెదః మీరూ మొగమాటేనయ్యా. మీకండ్ల ఎదుట ఉత్తరబోర్డులో ఒకదోపిడీ జరిగింది మీకు తెలుసునా? రెండు బోర్డులకు ఒకే ఎజుకేషనల్ ఆఫీసరు ఉన్న దినాలలో వెంకట్రాం కంపెనీకి యిచ్చిన అవసరపు ఫారాల ఆర్డరుగాక- ప్రతి ఎలిమెంటరీస్కూలుకు శంకరనారాయణ డిక్షనరీ సప్లయిచేయించినారంట! దీనిని ఉపయోగించగలిగిన ఒక్కటీచరైనా తిరువేలంబడిలో లేనప్పుడు ఇక పిల్లకాయలకు ఎందుకయ్యా! డబ్బు తగులవేస్తిరే! ఇందులో మూలవిరాటుకు నైవేద్యం ఎంత- ఉత్సవవిగ్రహాలకు ఆరాధన ఎంత? ఇదిగాను యీతడేక 'స్టై'(ఇంగ్లీషు-సంస్కృతము) సప్లయిచేయించు విమర్శకలను తలవన్ని నట్లుంటుంది.

స్వార్థ అని నిపరమకల్తనువులుకూడ మరూపలేని ప్రెసిడెంటు లే- ఇట్లా చేసినావ చింతించాల.

ఇక పారాహాపాత్ స్వామి.

—మిత్రుడు జ. రై.

వివిధ వార్తలు

పిడుగువల్ల మానసంరక్షణం.

ఆళ్ళగడ్డ తాలూకా ... గ్రామంలో ఒక బాలిక పొలానికి ఎద్దులు తోలుకొనిపోతుండగా అడవిలో ఇద్దరు దుండగీండ్రు అడ్డగించుకొన్నారు. బాలిక విద్వహాగారు, ఇంతలో హఠాత్తుగా పిడుగు పడుటవలన ఒకదుండగన్నేను, మరొకడు స్మారకం తప్పెను. అక్షతపాదయగు బాలిక సుఖముగ గ్రామం చేరెను. ఇది ఈశ్వరకటాక్షం కాదా!

* * *

వెంకటగిరి పట్టాభిషేకము.

వెంకటగిరి మహారాజ్యాధిపతి సర్వజ్ఞకుమార కృష్ణయాచేంద్రుల పట్టాభిషేకం ఆశ్వీజ శుద్ధ విజయదశమినాడు జరుగుతుందని కటికె కేనివారి దివాను ప్రకటిస్తున్నారు.

* * *

సోషలిస్టు నాయకుల ఆంధ్రదేశ సంచారము.

సోషలిస్టు నాయకులు 21, 22 తేదులలో జరుగు గుంటూరు ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభకు అధ్యక్షులైన సారాద్ బాల్తే వాలాగారు ఈ 16 తేదినుండి 3-9-37 వరకు ఆంధ్రదేశ సంచారముచేసి 4-9-37 తేదీ మద్రాసు వెళ్లెదరు. నెల్లూరు 2-9-37 తేదిని, నెల్లూరుజిల్లా 3-9-37 తేదిన సంచరింతురట.

* * *

ఇంగ్లండులో వ్యభిచార ఏజంట్లు

ఇంగ్లండులో సంవత్సరానికి 40 వేల మందికి పైగా బాలికలు పరారై పోతారని కార్మికశాఖా మంత్రి తెలుపుచున్నారు. లండనులో వుద్యోగా లిప్పిస్తామని వీరిని మాయమాటలుచెప్పి తీసుకొని వచ్చి వ్యభిచారవృత్తిలోకి దింపే ఏజంట్లు ప్రతిజిల్లాలోను కలరట. ఈవ్యాపారాన్ని అరికట్టుటకు అవసరచర్యలు నేడు అవలంబించబడుచున్నవి.

* * *

పెల్యులోస్ అభావమువలన జూలై 15 తేది నుండి వార్తాపత్రికలు 6 పేజీలకు మించకూడదని ఇటలీలో వుత్తర్వు చేయబడెను.

* * *

గాంధిజీకి నోబెల్ ప్రైజు

యూరోపుదేశమునుండి ఇటీవల ఇండియాకు వచ్చిన భారత ప్రముఖుడొకరు యీసంవత్సరపు నోబెల్ ప్రయిజును మహాత్మాగాంధిజీకి యిచ్చుటకు ఆలోచించుచున్నారని తెలిపెను. ఇంతకు పూర్వము యీబహుమతి పొందిన 11 మంది మహాత్మాజీగారి పేరును సూచించిరట.

* * *

అసెంబ్లీసభ్యుడు జీతము వద్దనుట.

అసెంబ్లీ సభ్యులకు నిర్ణయించబోవు రు 75 ల జీతమును తనకు అక్కరలేదనియు ఆమొత్తమును ప్రజోపయోగకరమగు పనులకు వినియోగించవలసినదనియు డి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు ప్రధానమంత్రిగారికి వ్రాసిరి.

* * *

కర్నూలుజిల్లాబోర్డు ఉద్యోగులందరును కట్టువస్త్రము, జుబ్బా, పైపంచధరించి ఆఫీసులకు రావచ్చునని బోర్డు అధ్యక్షుడు యస్. శంకరరెడ్డి యం. యల్. సి. గారు వుత్తర్వు చేసిరి.

* * *

కాంగ్రెసుమంత్రులు వచ్చుటచేత ఖద్దరుకు గిరాకి హెచ్చింది. తమిళనాడులో తిరుపూరులో ఖాదీసెంటరు కొత్తది యేర్పాటు చేయబడింది.

* * *

జిల్లాబోర్డు యింజనీరుకు పంచాయితీ ఆఫీసుల జవానులకు ఖద్దరు యూనిఫారములను ఉపయోగించవలెనని ఏలూరు జిల్లా బోర్డువారు 12 తేదీన తీర్మానించిరి.

* * *

లంచములు.

లంచములు గురించి ఆంధ్రరాష్ట్రీ కాంగ్రెసు సంఘమువారు క్రిందిప్రకటన గావించారు:—

వివిధగవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటులలో నేయుద్యోగియైనను లంచములు తీసుకొనుచున్నాడనిగాని, ఇతరవిధంగా ప్రజలను బాధించుచున్నాడనిగాని తగిన దాఖలాలతో ఆంధ్రరాష్ట్రీ కాంగ్రెసుసంఘమునకు తెలిపినయెడల ఆవిషయములు ఆయాశాఖల మంత్రులకు తెలియబరచి అవసరచర్య తీసుకొనబడును. ఆవిషయములన్నియు అఫీడవిట్లు మూలముగ తెలియపరచవలెను.

* * *

14 వ తేదీతో అంత్యమగువారమున బొంబాయినుండి విదేశములకు రు 2932765 లు విలువగల బంగారము ఎగుమతిఅయెను.

* * *

బీహారు వఱదలు.

బీహారురాష్ట్రంలో ఆనదులు కమల, భగవతి, తీవక, కోసి, బాలు, గాండక్ నదులు ఒక్కసారిగా పొంగినవి. 50 గ్రామములు కొట్టుకొనిపోయినవి. పంటలకు విశేష నష్టమేర్పడెను.

* * *

ఏలూరు మునిసిపల్ ఎన్నికలు

ఏలూరులో మునిసిపల్ ఎన్నికల ఓటరుల జాబితాలు తయారుచేయుటలో అనేక అక్రమాలు జరిగినందున వాటిని పరిశీలించవలెనని స్థానికశాఖామంత్రిగారికి అర్జీలుపోయినవి. ఈసవరణ చేయుటకు తమకు అధికారముకలదాయని మంత్రిగారు ఆలోచించుచున్నారు. ప్రస్తుతఓటరుల జాబితాలను రద్దుచేసి యుక్తవయస్సుగల వారందరికి ఓటింగు అధికారమిచ్చి ఎన్నికలు జరుపమని వచ్చిన విజ్ఞప్తులను కూడ ప్రభుత్వంవారు ఆలోచించుచున్నారు.

* * *

శాసనసభలు - ప్రశ్నలు.

మద్రాసు శాసనసభలో మంత్రులకు యిబ్బంది కలిగించు ప్రశ్నలను కాంగ్రెసుసభ్యులు అడుగకూడదట. తాత్కాలిక మంత్రుల చర్యలను విమర్శించునట్టి ప్రశ్నలనుకూడ వేయకూడదు. కాంగ్రెసేతరసభ్యుల ప్రశ్నలకు మంత్రులు మామూలుప్రకారము ప్రత్యుత్తరమిచ్చెదరు. సభ్యులడుగదలచిన ప్రశ్నలను వారడుగకూడదని ప్రభుత్వంవారు నిర్ణయించినపుడు ఆప్రశ్నలకు సంబంధించిన విషయములను గురించి తెలుసుకొనుటకు ఉపసంఘములు నియమింపబడును.

* * *

హోటల్సప్లాయు వెళ్లకూడదను నిషేధము తొలగింపబడనిచో ఇకముందు పురుషులతోబాటు స్త్రీలుకూడ సత్యాగ్రహముసలుపుదురని ఆశాలి నాయకులు ప్రకటించిరి.

* * *

పుదుచ్చేరిలో అరవిందఘోషుగారి 66 వ జన్మదినోత్సవ సందర్భమున వీరి దర్శనార్థము 986 మంది చేరిరి. వీరిలో 175 మంది మాత్రమే ఆశ్రమవాసులు. శ్రీ అరవిందగారు ఎవరితోను సంభాషింపక మౌనముతో ఆశీర్వదించిరి.

* * *

బిరుదులిచ్చు ఆచారము స్వాతంత్ర్య పోరాటమునకు అడ్డువచ్చుచుండుటవలన ఈ ఆచారమును రద్దుచేయవలెనని భారత శాసనసభలో అబ్దుల్ ఖయ్యుం గారొక తీర్మానమును ఉపపాదింపనున్నారు

* * *

ఎనిమిదికాళ్ల పిల్ల.

సేటుకూడెంలో 7 తేది ఒకపందికి రెండు తలలు, ఎనిమిదికాళ్లుగలపిల్ల బుట్టి బ్రతికున్నదట. ఇది రావణాసురుని వరాన బుట్టిందేమో?

* * *

లక్నోలో నగరంలో రెండు తలలు, నాలుగుచేతులు, 4 కాళ్లుగల ఒక బిడ్డ పుట్టి వెంటనే చనిపోయిందట. మృతకళేబరం భద్రంచేయబడివుంది.

* * *

యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రెసిడెంటు సతీమణి తన భర్తజీతం 15 వేల పౌనులకన్నా అధికంగా సంపాదిస్తుంది. ఈ ద్రవ్యాన్నంతా ఆమె దానధర్మాలు చేస్తుంది. వార్తాపత్రికల్లో యీమె వ్రాసే వ్యాసాలకు అమిత విలువకలదు. ఈమె నేడు ఫిల్ము ఆక్టరుగ పోవుచున్నది.

* * *

గతనెలలో ప్యారీసులో, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాంసు, జర్మనీ, రషియా, యిటలీ, మరి 12 దేశాల టౌన్ ప్లానింగు నిపుణుల సభలో విమానాలవలన కలుగు విపత్తునుండి తప్పించుకొనుటకు భూగర్భంలో పట్టణాలు నిర్మించాలని తీర్మానించారట.

* * *

సంయుక్తరాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు సభ్యులు శాసనసభలోకి పోవునపుడు జాతీయజండా ఎగురవేయబడగా ఆదేసమయాన శాసనసభా భవనముపైన ఎగురుచుండిన ప్రభుత్వంవారి యూనియన్ జాక్ జండా ఆకస్మాత్తుగా క్రిందికి వచ్చిందట.

* * *

అమెరికాలో హాలీవుడ్ దగ్గర పాసడేనా అనేవూరిలో ఒకరు 7 వేలమైళ్ల దూరంలోవుండే తనకొడుకు వివాహాన్ని వైర్లెస్ ద్వారా జరిపించాడట.

* * *

కాలుచుండే సిగరెట్లను, బ్రతికుండే చేపలను మ్రింగే ఆయన లండనులోవున్నాడు. మ్రింగిన వస్తువులను మరల బయటికి తెప్పించగలడు. అమెరికావారు ఇతని మృతకళేబరానికి 50 వేల డాలర్లు (షుమారు 5 లక్షలు) యిస్తామన్నారు.

* * *

1936 లో సాల్ఫోర్డులో వుండే పెండ్లి కూతురుకు డెట్రాయిట్ లో వుండే పెండ్లికొడుకు టెలిఫోన్ ద్వారా పెండ్లిజరిగింది.

ఒక గ్రామంలోవుండే పాఠశాలలో విద్యార్థి లెవరైనా తుమ్మినచో ఉపాధ్యాయుడు బెత్తముతో కొట్టుచుండెను. ఇందుకు ప్రతీకారముగ ఒకనాడు వుపాధ్యాయుడు వచ్చుటకు ముందుగనే అతని టేబిలుమీద పొడుమును పోసి పెట్టిరి. వుపాధ్యాయుడు రాగానే ఒకవిద్యార్థి బిగ్గరగా ఆ పొడుమును నోటితో వూదగా అది ఉపాధ్యాయుని ముక్కులోను నోటిలోను పడి తుమ్మెను. తుమ్ముట నేరమని పిల్లకాయలందరును ఆ వుపాధ్యాయుడిని బయటకు గెంటివేసిరి. అంతట అతను విద్యార్థులపై క్రిమినల్ కేసు పెట్టెను. తుమ్మినందుకు విద్యార్థులను వుపాధ్యాయుడు కొట్టుట తప్పుఅని మేజిస్ట్రేటు కేసు కొట్టివేసెను.

భోపాలు నవాబుకు ఇంగ్లండులో పరాభవం.

భోపాలు నవాబుగారు ఇంగ్లాండు కారొనేషన్ సీజనులో ఒకపోలోటీమును తీసుకొని వెళ్లారు. 45 గుఱ్ఱాలు, 5 పోలో ఆటగాళ్ళు, యితర పరివారముతోకూడా. పైగ అక్కడ బంగారు కప్పుకూడా దానం చేసుకున్నాడట. బిల్లుమొత్తం 20 వేల పౌనులయ్యింది.

పోలోగ్రౌండ్సులో నవాబుగారి గుఱ్రాలకు వసతి యిచ్చారు. కాని పోలోఆట ప్రాక్టీసుచేసుకోడానికి సరియైనస్థలం నిరాకరించారు. వీరకలెనే వచ్చిన ఒక అమెరికన్ పోలోటీముకు ఆడుకోడానికి స్థలంయిచ్చారు. ఈవిషయం గురించి బ్రిటిషు పోలోఆట నిపుణుడు ఒకరు మాట్లాడుచు నవాబుగారు గుఱ్రాల కొట్టముదగ్గర పిల్లవానివలె చూడబడ్డాడని అన్నాడట.

రెండోవిషయం. సోమవారంనాడు నవాబుగారి టీము ఆడవలసియుండగా నవాబుగారికి మోటారు ప్రమాదంవల్ల తలలో ఒక దెబ్బతగులగా ముందు శనివారంనాటికే ఆటమార్చారట.

భారతీయులంటే ఎంతచులకనో చూచారా!

స్త్రీదంపతులు.

జయపూరు సంస్థాన ఒకగ్రామంలో యిద్దరు స్త్రీలు తమభర్తల అమర్యాదకమైన ప్రవర్తనను సహించజాలక రహస్యంగా మలాక్పూర్ అనే వూరువెళ్లి అక్కడ యితరులవల్ల బాధలేకుండా వుండడానికై వారిలో ఒకరు పురుషవేషము ధరించి భార్యాభర్తగా కాలంగడిపారు. 15 సంవత్సరాల తరువాత వారిబంధువులొకరు ఆవూరికి పోయి గుర్తించగా, పురుషవేషములోవున్న మనిషి స్త్రీయని నిర్ధారణచేయుటకు ఒక పంచాయతీ జరిగెను.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 344 of 35.

Betwen:—

నింజమూరు ఆండాళమ్మ నరసాపురం, నెల్లూరు తాలూకా. } వాది.

and

1. సంగం పుల్లయ్య
2. బట్టేపాటి సుందరరామానాయుడు నరసాపురం, నెల్లూరుతాలూకా } ప్రతివాదులు

1 వ ప్రతివాదిమీద 2 వ ప్రతివాది ఈకోర్టు ఫయిల్ C. S. 389/34 నెంబరున పొందిన డిక్రీ ఫోర్జరీ ప్రామిసరునోటు మీద తేబడినదనిన్నీ సదరు ప్రామిసరీనోటు, డిక్రీ, సదరు 2 వ ప్రతివాదివల్ల సదరు నెంబరున కోర్టు యీలములో చేయబడిన కొనుగోలు ద్వారా యీవస్తువర్గము నామకార్థమైనవనియున్న ప్రతిఫలరహితమును 1 వ ప్రతివాదియొక్క క్రెడిటర్లను మోసముచేసి వారి బాకీలను ఎగవేయవలెననే దురుద్దేశముతో ప్రతివాదులిద్దరును వరికై గావించినవనియున్నిన్నీ 1 వ ప్రతివాదియొక్క అందరి క్రెడిటర్ల తరఫున డిక్లరేషన్ ఇతర పరిహారములు పొందుటకు ఈనెంబరు వాది ఈనెంబరు దావా తెచ్చియున్నది. సదరుదావా, పబ్లికేషన్ పిటిషన్ రెండును ఈనెల 34 తేదికి విచారణకు వాయిదా వేయబడియున్నవి.

పై విషయములు 1 వ ప్రతివాదియొక్క యీదావా వల్ల వచ్చింది క్రెడిటర్లకున్ను తెల్పదగినది. పై విషయములకు ఆక్షేపణగల క్రెడిటర్లు 24-8-37 తేది ఉదయం 11 గంటలకు కోర్టువారికి తెలుపుకొనవలెను.

నెల్లూరు 17-8-37 } అల్లాడి సుబ్రహ్మణ్యం, బి.ఏ.బి.ఎల్. వాది వకీలు.

ఆంధ్ర రైతుసంఘపు కనీస కోర్కెలు.

—ఆచార్య రంగాగారు.

(గత సంచిక తరువాయి.)

జమీందారీపద్ధతి విస్తరణ.

మనకెన్నోగల జమీందారీ పద్ధతి రెండురకములు. బెంగాలులో ఏర్పరచబడ్డ పర్మనెంటు సెటిల్ మెంటుకే మరికొన్ని రాష్ట్రాలలో స్థిరపరిచారు. సంయుక్త పరగణాలలో ఏర్పడ్డ టెంపరరీ సెటిల్ మెంటు మరికొన్ని రాష్ట్రాలలో ముప్పై సంవత్సరముల గడువుపై ఖాయపరచబడినది.

రాష్ట్రం (1936 లో)	పర్మనెంటు లేక, టెంపరరీ	శిస్తుచెల్లించు భూమి ఎ. విస్తీర్ణం	మొత్తం శిస్తు	ఎకరం 1 కి శిస్తు రూ
అస్సాం	టెం	4,67,733	15,39,478	1—12—8
	ప	3,925,862	3,73,061	0— 1—6
బెంగాలు	ప	36 869,753	2,26,80,028	0— 9—9
	టెం	4,368,983	80,99,205	1—13—7
బీహారు	ప	39,944,918	1,07,73,524	0— 4—4
	టెం	6,821,062	55,49,693	0—13—10
బొంబే	టెం	2,180,705	13,60,568	0—10—0
మ॥ పరగణాలు	టెం	26,924,211	1,18,50,458	0— 7—1
మద్రాసు	ప	10,716,538	71,96,441	0—10—8
	యీనాం	5,254,878	16,74,811	
వా॥ వు॥ పరగణాలు	టెం	7:858,468	27,51,654	0— 5—5
పంజాబు	టెం	36,528,370	518,06,607	1— 5—4
సంయుక్త పరగణాలు	టెం	55,098,618	6,15,07,516	1— 2—7
	ప	5,415,507	52,62,866	0—15—3
భారతదేశము మొత్తం	,,	24,379,806	1839,21,905	
రైత్వారీఇలాకా లెక్కలు		13,92,43,150	13,39,68,174	

మద్రాసు రాష్ట్రమున.

1886 నుండి యిప్పటివరకు కల్గిన మార్పులను యీక్రింది లెఖ్ఖలు సూచించుచున్నవి, మన ఒక్క రాష్ట్రపు లెఖ్ఖలచూస్తే, భారతదేశమంతటి పరిస్థితులుకూడా బోధపడగలవు.

		శిస్తుచెల్లించుభూమి	మొత్తంశిస్తు రూ.	జనాభా	యెకరా 1 కి శిస్తు. సాగుచేయబడిన భూమి
రైత్వారీ	1886-87	29,008,892	42,374,579	21,661,055	1—11—8
	1933-34	34,081,976	68,261,667	33,480,041	2— 9—10
జమీందారీ	1886-87	24,606,242	5,715,756	9,162,491	0— 3—4
	1933-34	జ॥ 10,716,538	7,196,441	10,378,193	1— 1—9
		యీ॥ 5,254,878			
	పూర్తిశిస్తు	12,333,884			
	చెల్లించినది	28,804,800			

జనాభా పెరుగుచున్నకొలది, భూమిపై వొత్తిడి హెచ్చగుచుండెను. దాన్ని వుపయోగించుకొని, అటు ప్రభుత్వము రయిత్వారీభూమి శిస్తును 423 లక్షలనుండి 682 లక్షలవరకు పెంచింది. జమీందారీ, యీనాందారీ భూములనుండి ప్రభుత్వం 57 లక్షలనుండి 71 లక్షలవరకు అదనపుపేష్కషు, శిస్తును యీ క్రిందటి 50 సంవత్సరములలో హెచ్చు చేసుకున్నది.

రైతులీనాడు జమీందారులకు చెల్లించునదేమి?

వివిధ రాష్ట్రాలలో, వివిధ జమీందారీ పద్ధతుల ప్రకారము, వివిధ రేట్లమీద, రయితులు తమ భూమి శిస్తుల చెల్లించుకొనుచున్నారు. పర్మనెంటు సెటిల్ మెంటు భూములపై జమీందారులు ప్రభుత్వానికి రు 468 లక్షలు చెల్లిస్తున్నారు. ఆ జమీందారులు రయితులనుండి నాల్గురెట్లైన వసూలుచేయుచున్నారు గనుక, రయితులు చెల్లించునది రు 18,55,25,068 పౌతుంది. అటులనే; టెంపరరీ జమీందారీలపై చెల్లుబడి యగు పేష్కషు రు 14,26,88,000 కు గాను, రయితులా జమీందారుకు అధనము రు 42,78,92000 చెల్లించుచున్నారు. కాన భారతదేశం మొత్తంమీద పంటగుబడిలో సగభాగంగావున్న జమీందారీ భూములమీద రైత్వారీ రయితులు చెల్లించు మొత్తం శిస్తులకంటె రు 3[?] 35,79,922 (1932 లో) దాదాపు రెండు రెట్లుగా రు 6[?],34,25,000 జమీందారీ రయితులు చెల్లించవలసిన అభాగ్య స్థితియందున్నారు.

మద్రాసు రాష్ట్రమందలి సాగుబడిభూములలో మూడవవంతు జమీందారులక్రింద వున్నది. వీనిని రైత్వారీరయితులు రు 5,02,57,882 లు తమభూమిపై చెల్లించుచున్నారు. వారికి రెమిషను హక్కుగలదు. కరవునివారణ రక్షణకలదు. మాగాణి ప్రాజెక్టులు, జలాశయ రక్షణ నిధులు కలవు. యీసౌకర్య లేమాత్రంలేని జమీందారీ రయితులు, చెల్లించుచున్నది రు 2,51,05,400 యిదికాక, మరొక రూ 49 లక్షలైనా, అడవుల మీద, చెరువులలో చేపలద్వారా, స్వంతకమతం భూములద్వారా, జమీందారులకు చెల్లింపబడుచున్నది. కనుక యే సౌకర్యాలులేకనే, ప్రభుత్వపు రయితులు చెల్లించునానిలో 60% ప్రభుత్వపు భూములలో 33% లేని భూముల మీద చెల్లించుచుండుట యెంతటి అన్యాయమో గదా! ఈ మూడుకోట్ల రూపాయల్లో, మొదట మనరాష్ట్రంలో పర్మనెంటు సెటిల్ మెంటు జరిగినప్పుడు అనగా 100 సంవత్సరాల క్రితము 75 లక్షలె రయితులనుండి వసూలు చేయుచుండెడివి. అందు ప్రభుత్వానికి రు 50 లక్షలు పేష్కషుగా యిచ్చి, రు 25 లక్షలు జమీందారులకు శిస్తు వసూలుచేసినందులకు వదలివేయబడింది. అప్పటి నుండి యిప్పటివరకు ప్రభుత్వానికి రు 50 లక్షలే జమీందారులు చెల్లిస్తున్నా, వారు రయితులనుండి శిస్తులరూపేణా అటవీపుల్లరి, స్వంతకమతాల మీది ఆదాయము మూర్గాన రు 25 లక్షలనుండి రు 250 లక్షలవరకు, అనగా పదిరెట్లు పర్యంతం అధిక ఆదాయాన్ని పొందగల్గుచున్నారు. ఇందులకు కారణమేమి? జమీందారులు సాధించిన అధిక, నూతన వ్యవసాయంకాదు. వ్యవసాయ పద్ధతులు కావు. నూతనంగా నిర్మించబడ్డ ఆనకట్టలు కావు. చెరువులు కావు, రయితులు క్రమక్రమంగా అధికబాధలు పడుచూ, అడవులు ఛేదించుచూ, పర్రలను, బీళ్ళను సాగుచేస్తూ, వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధిపరుస్తూ, జమీందారులు దినదినానికి అధికంగా కోరుచున్న శిస్తులను చెల్లించుచుండడం, అలాంటి అధర్మపు అదనపుపన్నులను 1908 లో ఫార్బ్సు గారు న్యాయమని అంగీకరించిరి. పైగా అపిమ్మట ప్రతి 20 సంవత్సరాలకు ధరల హెచ్చు దలబట్టి రూపాయికి రెండణాలవంతున హెచ్చు శిస్తు చేయవచ్చునను సూత్రాన్ని 1908 ఎస్టేటు లాండు ఆక్టు అంగీకరించిరి.

యింత ధనం జమీందారులకు అగత్యమా?

ఈ 250 లక్షల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం జమీందారులకు, జమీందారుల నిర్వహించుటకు అగత్యమా? కాదని, కోర్టుఆఫ్ వార్డ్సు రిపోర్టె చెప్పక చెప్పుచున్నది. తొమ్మిది జిల్లాలలోగల పది పెద్ద యెస్టేటులను నడపింది కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సు. వాటి సంవత్సరాదాయం రు 8,53,089 దీనిలో రు 8,31,160 లు 1933-34 లో ఖర్చు పెట్టవలసివచ్చింది. దానిలో, జమీందారీ కుటుంబాలను పోషించుటకై రు 1,62,866 అనగా 20% ఖర్చుపెట్టబడింది. యెస్టేటుల నడుపుటకై (ఉద్యోగస్థులు జీతాలకు) రు 1,22,388 మరమ్మత్తులు రు 73,095 ఎస్టేటు నడిపినందులకు ప్రభుత్వంపొందే క మీ వ. క రు 18,439) రు 2,13,922 లు అనగా 25% ఖర్చుపెట్టబడింది. ప్రభుత్వపు పేష్కషు రు 1,65,016 అనగా 20% చెల్లింపబడింది, కనుక 35% జమీందారులు తమ ప్రత్యేక భోగలాలసత్వము కొరకై, పెట్టుబడులకై వుపయోగించగల్గుచున్నారు. ఇప్పటికే ప్రభుత్వము, జమీందారుల పోషణకై, జమీదారీశిస్తు వసూళ్ల డిపార్టుమెంటుకై మితిమించినట్లుగా ఖర్చు పెట్టుచున్నది. శేకడంకు[?] రు 30 కోట్లు లాండు రివిన్యూ వసూలు చేయుటకు ప్రభుత్వము రు 3 కోట్లు ఖర్చు పెట్టుచుండగ, జమీందారులేల 25% ఖర్చు పెట్టాలి? కనుక న్యాయంగా చూస్తే, జమీందారులకు శిస్తు వసూళ్లకొరకు మినహాయించదగింది పోగా, మిగిలిన యావత్తుసొత్తును ప్రభుత్వానికి రయితులు చెల్లించాలని కోరాలి.

నూతన కనీసపు కోర్కెలు

కనుకనే మన ఆంధ్రరయితులు, జమీందారీ పద్ధతిని రద్దుచేస్తేనే, యేదైనా పరిహారం చెల్లించి యే తొలగించాలని దృఢసంకల్పులై వున్నారు. రయితు వుద్యమం తగినంత బలంచెందని 1931 లో కాంగ్రెసు మహాసభ జమీందారీ పద్ధతిని రద్దుచేస్తామన్నారు. 1933 లో కనీసపు కోర్కెల ప్రణాళికను తయారు చేసుకొన్నారు. ఉద్యమైక్యం పొందుటవలన 1934 ప్రారంభంలో ఆంధ్ర రయితులు శాసనంతో నిమిత్తం లేకుండానే, జమీందారీ పద్ధతిని రద్దుచేస్తామన్నారు. ఈ 1937 సంవత్సరానికి జమీందారీరయితు వుద్యమవిజయంతో, జ॥ రయితుల వర్గచైతన్యపు లోతు, రయితుల స్వశక్తి, అసెంబ్లీ యెన్నికలలో అత్యద్భుతంగా హెచ్చినది. స్వరాజ్యనిర్మాణాభిలాష విజృంభించినదని ప్రస్ఫుటమైనది. రయితులెంతవరకు తమ కనీసపు కోర్కెల పెంచుకొనవచ్చు? సంవత్సర సంవత్సరానికి కనీసపు కోర్కెలను, కోరువారి పరిస్థితి ననుసరించి హెచ్చించుకొనుచుండవచ్చును. యిప్పుడు మన జమీందారీ రయితులు సంపాదించుకొన్న కనీసపు కోర్కెల పరిమాణము 1933 నుండి 1937 వరకు అత్యంతంగా హెచ్చింపచుటకు అవకాశంకలదని 1937 ఎన్నికలలో ఆంధ్ర జమీందారులను కల్లక్రిందులుగా ఓడించిన ఆంధ్ర జమీందారీరయితులు ప్రకటించుకోగల్గినారు. అటులైతే స్థిరత్వములే కుండినచో, యిక ఆ కనీసపు కోర్కెలు ఎంతకాలంవరకు ఎప్పటివరకు కనీసంగా పరిగణింపబడును? ఆ శిస్తు వసూలుచేయుటకై కనీసపు ఖర్చు లెంతగావుండునో, వాటిని మినహాయించగా మిగిలే శిస్తు వసూళ్ళను, అటు ప్రభుత్వమునకు చెల్లించుటకు, యిటు రయితులకు శిస్తు రెమిషన్ యిచ్చుటకు వర్గపరకు, కనీసపు కోర్కెల పెంచుటకు సాధ్యమగును. కనుక యీ 1937 సంవత్సరపు నూతన కనీసపు కోర్కెల ప్రణాళిక న్యాయమైనది. ధర్మమైనదేగాక సాధింపదగ్గది, పొందతీర్మానించుకొన్నది, అనుభవించుటకై చేయదగు కార్యకలాపాన్ని సాగించదగ్గదై వున్నది.

ఇప్పటి కనీసపు కోర్కెలలో చేర్చబడ్డ ప్రధాన సూత్రాలన్నియు ధర్మమైనవి, న్యాయబద్ధమైనవి. (1) రైత్వారీభూముల సాగుచేయు రయితుల కీనాడు యేలాంటి సదుపాయాలు, శిస్తులు, రెమిషనులు, రీసెటిల్ మెంటు అపుడల నియమాలుకలవో, యికముందెట్టి సౌకర్యాలు కావాలంటున్నారో, అట్టివిగనుపాయాలే, సౌకర్యాలే, జమీందారీ రయితులకుకూడ ప్రసాదించవలె ననుటలో విపరీతమేమికలదు! అందరు రయితులనొకరీతి చూచుట, రక్షించుట, పోషించుట సంఘపు ధర్మముగదా! ప్రభుత్వపు అడవులెటుల అటవీపంచాయతీల కొసంగబడుచున్నవో, అటులనే జమీందారీ అడవులు గ్రామపంచాయతీల వశంకావలెను. ప్రభుత్వమునకే జమీందారీ బంజరు అడవులు, నదులు జలాశయాలు యిచ్చివేయబడవలెను. అలాంటి తదితర ప్రభుత్వపు అడవులు, నదులు, జలాశయాల నిర్వహణముకై రయితులకు యెట్టి అధికారం యిచ్చెదరో, అట్టి హక్కును జమీందారీ రయితులకుకూడ యివ్వబడవలెను. పైగా రైత్వారీయిలాకా భూములకు కూడా ముమ్మందుగానే శిస్తులకై హామీగాయుంచుట యెట్లు అన్యాయమో, అటులనే, జమీందారీ భూములమీద, శిస్తు చెల్లుబడి ప్రతిపను ఖాస్తిగా చేయుటయు అన్యాయము! ప్రభుత్వపు భూమి శిస్తు వసూళ్లలో రూపాయికి రెండణాలవంతున స్థానిక సంస్థలకు యివ్వబడుచున్నది. అన్నివిధాల వెనుకబడివున్న జమీందారీప్రాంతాల బాగుపరచుటకై రూపాయికి నాల్గణాలు చేరుపరచుట అవసరం. పరోపకారే వసూలుచేయబడుచున్న వారు కోట్లలో, ప్రభుత్వపుఖర్చుకు ... రు 60 లక్షలు మాత్రమే మినహా రు 3, 40 లక్షలు ప్రభుత్వానికి ... రు 50 లక్షలే పేష్కషుగా చెల్లించుచున్నది. అన్యాయంగా రు 50 లక్షలు జమీ... ప్రతి సంవత్సరం రయితులనుండి ... చెంద నీయకుండా, ఎస్టేటులాండు ఆక్టులోనూ

చేయుటకై సిద్ధముగా వున్నారు. ఈ పద్ధతులన్నీ తొలగించుటకే "పూర్వోద్ధ జమీందారీ హక్కు" అంటున్నారు మన రయితులు. జమీందారీ పద్ధతి పూర్తిగా తొలగింపబడువరకు జమీందారులు, రయితులమధ్య కల్గు వివాదాల తీర్చుటకు, ప్రత్యేకంగా యిరుపక్షాల ప్రతినిధులతో కూడుకొనిన "లాండుకోర్టులు" ఏర్పరచవలెను. రయితులకే తన కనబడిన రయితుసంఘము జమీందారుపై వివాదాలు సాగించుటకు, వాదించుటకు, కోర్టులలో ప్రాతినిధ్యం వహించుటకు హక్కు వుండాలెను.

మిత్రులారా! ఎటువంటి పరిస్థితుల్లో రయితులలో ఎక్కువ జీవనోపాధికి తగిన భూవసతులతో వారికై భూమి శిస్తు చేయరాదంటున్నామో, అట్టి వసతియే జమీందారీ రయితులకు కల్గించవలెను. పదునైదు యకరాల మాగాణి లేక, 30 యకరముల మెట్టుకు పోల్చిన భూమి లేక సంవత్సరానికి రు 500 ల కంటె తక్కువ ఆదాయం, కల్గినవారి మీదనే ఆదాయపు పన్ను వేయుట ప్రభుత్వపు సిద్ధాంతమైన యెడల అటులనే జమీందారీ రయితులకు అవకాశం కల్పించవలెను. ఈ మాదిరి కనీసపు కోర్కెల ప్రణాళికను సాధించుటకు, రయితు వుద్యమం శక్తివంతమై పూనుకోవాలి! అందులకై సర్వశక్తులన్నీ కృషిపరచుకొంటూ, స్వసంఘశక్తిని పెంపొందించుకొని, అవసరమయినప్పుడు యీ కాలంలో శాసనసభాధికారాన్ని పూర్తిగా మన ద్వారానే పొందిన కాంగ్రెసు పార్టీచేత మన ప్రణాళిక యావత్తు అంగీకరింపచేయుటకు తిరుగులేని త్యాగశక్తి, ఆందోళనా శక్తి, సంఘశక్తి పొంద రయితులంతా ప్రయత్నించవలెను.

వివిధ జమీందారీలలో షుమారుగా వసూలు చేయుచున్న శిస్తులు.

జమీందారీ పేరు	1341 ఫసలీలో జమీందారీల రాబడి	ప్రభుత్వానికి చెల్లించుచున్న పేష్కసు.
పర్లాకిమిడి	4,98,400	79,787
విజయనగరం	20,16,269	3,94,816
బొబ్బిలి	6,21,313	83,453
జేపూర్	12,02 018	15,988
పిఠాపురం	5,97 930	2,62,782
దేవరకోట(చల్లపల్లి)	2,81,170	79,495
వెంకటగిరి	11,68, 85	3,68,734
కార్వేటినగరం	5,71,110	1,72,982
కాళహస్తి	5,82 55	2,58,451
శివగంగ	6,76,937	2,92,627
రామ్నాడ్	11,69,705	77,985
ఎట్టియాపురం	2,96,258	26,86,005
మిగతా ఎస్టేట్సు	1,26,30,/85	1,73,842
మొత్తము	2,28 12,598	49,91,947

కనీసపు కోర్కెలు

ఎస్టేటుల్యాండు ఆక్టు

1. జమీందారీ యినాందారీ మొఖాసాదారీ వగైరాయావత్తు గ్రామాలను డైరెక్టుగా ప్రభుత్వ పరిపాలన క్రిందికే తీసుకొని సర్వే సెటిల్మెంటులు, నీటివసతుల రిపైర్లు, శిస్తువసూళ్లు వసతులు అన్ని రైతువారీ గ్రామాల మాదిరిగానే జమీందారీ వగైరాల వరుమానము చాలకపోయిన ప్రభుత్వము అప్పుయిచ్చి అయినా సర్వే సెటిల్మెంటులు నీటివసతులు ఒకేమారు బాగు చేయించి ప్రభుత్వవ్యయమున కర్చయ యావత్తు ఖర్చులతో కలసి మినహాయించుకొని మిగతా మొత్తమును జమీందారు వగైరా వార్లకు యివ్వవలయును.

2. ఎస్టేటులాండు ఆక్టు సంబంధించిన కేసులన్నియు లాండుకోర్టు అధికారముక్రిందనే ఉండవలెను, గాని రెవెన్యూకోర్టు అధికారము క్రింద వుండరాదు.

3. ఈ యిండ్లక్రింద వచ్చేవారికి తప్ప జమీందార్లకు స్వంత కమతము భూములు వుండరాదు.

4. శిస్తులు:— ఎట్టి సందర్భములోను చుట్టు ప్రక్కల రైతువారీ ప్రదేశములలో వున్న రేట్లకన్న జమీందారీ యేరియాలోని శిస్తు రేట్లు మించరాదు.

2 పైరులవారి శిస్తులను వెంటనే రద్దుచేయించవలయును.

3 ధాన్యపుశిస్తులు:— దరఖాస్తుతో అవసరములేకుండానే ధాన్యపుశిస్తు విధానము వెంటనే రద్దుచేసి ప్రక్క రైతువారీరేట్లను మించని రేట్లు రొక్కపూర్వకముగా నిర్ణయించవలయును.

5. నీటివసతులు:— చెరువులు కాలువలు వగైరాయావత్తు నీటివసతులు దరఖాస్తుతో నిమిత్తం లేకుండానే గవర్నమెంటు యింజనీయరు నిజముంచి తనిఖీచేయించి Repair Estimates తయారు చేయించి గవర్నమెంటు సూపరువిజను క్రిందనే రిపైర్లుచేయించి సూపరువిజను ఖర్చులు రిపేరు ఖర్చులు జమీందారువద్ద వసూలు చేయవలయును.

2 రిపేరు చేయబడ్డ నీటిపారుదల వసతులన్నిటిని గవర్నమెంటు అధీనముక్రింద P. W. D వారి అధీనము చేసి, P. W. D వారు ఆయా ప్రదేశ రైతుసంఘములు, కలసి పరిపాలన చేయునట్లు చేయవలయును.

3 నీటి సిరువెట్టు ప్రక్క రయితువారి గ్రామాల రేటుకు మించకుండునట్లు చేయవలయును.

4 వరదకాలువలు, పంటకాలువలు, బోదెలు వగైరా నీటి పారుదల వసతులను జమీందారు స్వంతఖర్చుపై ప్రభుత్వము P. W. D. శాఖ వారిచే రయితుసలహాలపై మరమ్మతులు ప్రతియేట జరుపుచుండవలయును

6. అడవులు, పశువులబీళ్లు:— అడవులు, పశువులబీళ్లు ఆయా గ్రామాలకు రైతు సంఘాలు, పంచాయతీలు నిర్ణయించునటిని భూమిని ఆయా గ్రామ పంచాయతీలకు స్వాధీనము చేయవలయును. పంచాయతీలకు వశపర్చని పెద్ద అడవుల నుండి రైతుల కవసరమైన కట్టె, కలప, కంప ఆకు వగైరాలను వుచితముగ తెచ్చుకొను అధికారం రైతుల కుండవలయును. అడవులు, కొండలలో పశువులు మేపుకొనుట, నీటివసతులు వుపయోగించుకొనుటకును హక్కులుండు. రైతుల కట్టెరిబన్వ చేసి యియ్యవలయును.

7. శిస్తువసూళ్లు:— జమీందార్లకు భూమి శిస్తుపైనున్న ప్రథమచార్జి హక్కును తొలగించవలయును. రైతు అధీనభూములకిస్తుకు రైతుల దరావస్తు C. P. కోడ్డు ప్రకారం జప్తు చేయుటకు వీలుగానివిని, భోజనానికి తగిన ధాన్యం వగైరాలపై జప్తు చేరాదు. ఏ భూములమీద బాకీ పడుతుందో ఆ భూములనే జప్తు చేయవలసినది గాని ఇతర భూములను జప్తు చేయరాదు. ఆయా భూములమీద బాకీపడ్డ శిస్తుకు రైతుకు రశీదుద్వారా డిమాండునోటీసు యిచ్చి తర్వాత ఒప్పుచేసి కోర్టుద్వారా వేలము జరుపవలయును.

1. ఆయాఫసలీకిస్తుకు వస్సెస్మెంటుతో శిస్తు వసూలు చేయకుండా వచ్చే జాబితానే గాని వసూలు చేయరాదు. ఆయాఫసలీ శిస్తుకు ఆయాఫసలీలోనే లిమిటేషను అంతిమౌండుకొంది.

ఈఇల్లు ఆవసలంగానికి వచ్చు పంటవరకు ఇల్లు ప్రతిభ పెట్టినదాని పాతబకాయీలు వసూలు చేయరాదు. జప్తులు అమలు జరుపరాదు. వేలములు నిలిపివేయవలెను. జప్తు అయ్య దరువది పాత బకాయి అజీము, జప్తులు, వేలములు అన్ని రద్దు చేయవలయును.

9. రైతు అధీనపుభూముల శిస్తు బాకీకి వేలముపాడి జమీందారే కొనుగోలు చేసినప్పుడు పదరు భూముల స్వంతదారు 3 సంవత్సరముల లోపల కొంటరయిదల కొనుగోలుచేసిన రయిదల అనుమానములలోపల అసలు రైతుతక్కు చెల్లించిన యెడల తిరిగి వేలం రద్దుగాబడి స్వంతదారునకే భూమి యివ్వబడవలయును.

12. నజరానా:- ఏ విధమునైన భూములకు కూడా 1935 వ సంవత్సరపు ఎస్టేటులాండు ఆక్టులో నిర్వచింపబడిన జమీందార్లు రైతునుండి నజరానా పుచ్చుకోరాదు. పుచ్చుకున్న అక్రమ వసూళ్లుగా పరిగణింపబడి అట్టి చర్యలు శిక్షార్హములగును.

13. అక్రమపు పన్నులు:— చట్టరీత్యా స్పష్టముగా నిర్ణయింపబడ్డ శిస్తులు, పన్నులు తప్ప మరి యేవిధమునైన శిస్తులు, పన్నులు, వసూళ్లు జమీందార్లు చేయరాదు. అట్టివసూళ్లు అక్రమములగును. అట్టి చర్యలు శిక్షార్హములగును.

14. సాముదాయక భూములు:— చెరువులు, చెరువు తోట్లు, బోదెలు, వరదకాలువలు, రస్తా భూములు, గ్రామ కంఠములు, వగైరా సాముదాయకభూములందు జమీందార్లకు ఎట్టి హక్కు వుండరాదు. సాముదాయిక భూములన్నీ గ్రామ పంచాయితీల క్రిందనే వుండవలయును.

15. చెరువులు వగైరా నీటివసతులపు అధికారము గ్రామ పంచాయతీ పి. డబ్ల్యుడి వారికే వుండవలయును. జమీందార్లకు వుండరాదు.

16. లంకలు:—నదీ ప్రవాహమువల్ల విరిగిపోయిన లంకలకు వెంటనే శిస్తు తీసివేయవలయును. విరిగిపోయిన లంక భూములకు సంబంధించి ఎప్పుడైనను క్రొత్తగా లంక పెరుగబడిన యెడల ఆ రైతులకే పదరు క్రొత్తలంకపై యెట్టి నజరానా లేకుండ శిస్తుకట్టుకొని అనుభవించే అధికారి హక్కు వుండవలయును. కాని లంక విస్తీర్ణము యిదివరకున్న లంకకన్న పెరిగిన జాస్తి లంక భూమిపై గ్రామ పంచాయితీకే హక్కు వుండవలయును. జమీందారుకు యెట్టి హక్కు వుండరాదు.

రయితు అధీనభూములకు సంబంధించకుండా నదీ ప్రవాహమువల్ల క్రొత్త లంకలు పెట్టబడినయెడల అట్టి లంకలపై ఆయా గ్రామ పంచాయతీలకు అధికారముండవలయును. అట్టి క్రొత్తలంకలు సాముదాయక భూముల క్రిందవుంచి గ్రామస్థుల సమష్టి ఉపయోగార్థము ఉపయోగించబడవలయును.

17. ఈ ఎస్టేటులాండు ఆక్టు విషయమై ఏ వివాదమొచ్చినను వివాదములను పరిష్కరించుటకు ప్రతిజిల్లాకు అందు భాగములకు లాండుకోర్టులను స్థాపించవలయును. అందు అధ్యక్షుడు జిల్లా జడ్జిగాని ఆయన అనుమతిపొందిన యొకసబ్ జడ్జి గాని, ఒక సభ్యుడు జమీందారు తరపున, మరొక సభ్యుడు రయితు సంఘం తరపున వుండవలయును.

18. జమీందారీ యేరియాలోగూడ రయితు వారీ యేరియాలోవలె 0-4-0 ల మినహాయింపు మించని పంటలు పండినప్పుడు, క్షామకము, వరదలు మొదలగునవి వచ్చినప్పుడు రయితులు పిటీషను పెట్టుకున్నప్పుడు తిప్పక రెమిషను యిచ్చు ఏర్పాటులు చేయవలయును.

19. రైతుభూమి:-రైతీభూమి అనగా (1) ఇంతవరకే రయితు అధీనమందున్నది. (2) ఇప్పటికి గాని యికముందు గ్రామముదాయ అవసరముల కొరకు ఉపయోగింపబడకున్న గ్రామపంచాయతీ లాండుకోర్టులలో తీర్మానింపబడిన యెడల భక్తిభూములు (3) ఇనాతలోగాని యిప్పుడుగాని జమీందార్ల కమతపు భూములు. (4) అడవులనుండి కొట్టబడ్డ భూములు రైతీభూములని పిలువబడును.

ఇకముందు వట్టిరీత్యా రైతీభూములు సహకార పద్ధతుల మీదనే సాగుచేయబడవలయును. అందు సభ్యులుగా చేర్పబడువారికి పుత్రపౌత్ర వంశపారపర్యంతము సహకారసంఘ నిబంధనలకు లోబడి సభ్యత్వమున కర్హతకలిగియుండును. భూమి మీద శాశ్వతపు సాగుహక్కు సహకార సంఘమునకును, అదియే కారణముచేతనైనను విచ్ఛిన్నమైనప్పుడు ప్రభుత్వ ఆజ్ఞకు లోబడి గ్రామపంచాయతీకిని సాముదాయ వుపయోగార్థమునకే వినియోగించబడవలయును.

20. జమీందారీ యేరియాకు సంబంధించినంత వరకు లాండు రెవెన్యూ, పి. డబ్లు డి. అటవీ శాఖల వ్యవహారాల వుద్యోగస్థులు అందరు తదితర ప్రభుత్వోద్యోగస్థులవలెనే పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషను యాజమాన్యమునందే వుండవలయును.

21. జమీందార్లకు రయితులకు మధ్యజరిగే వివాదములతో వివాదగ్రస్థులైన రయితులకు జమీన్రయితు సంఘముచే నియమింపబడు ప్రతినిధికి జమీందారునకువలెనే ఏజెంటు అధికారముండవలెను.

22 లాండుకోర్టుల తీర్పును తిరిగి విమర్శ చేయుటకు హైకోర్టులకే హక్కువుండిగాని మరి యేకోర్టుకులేదు. తీర్పు, పైనిబంధనలకు లోబడి వుభయ పార్టీలపై బద్ధమగును.

(సశేషము)

గ్యారంటీ గ్యారంటీ

సంగీత పాఠకులు

డ్రామా యాక్టర్లు సేవింపదగిన

గంధర్వ కిన్నర

స్వరామృతం

గానకళ వృద్ధికి వెచ్చుటయందీ మందు అమృతతుల్యం, ఆశ్రిత కల్పతరువు. మృదుమధుర స్వరగాత్రసంధాయిని బొం గురుగొంతుక కలవారి పాలిటి కల్పనమై అత్యాశ్చర్యమగు కోకిలస్వరమును గూర్చుటయందు దీనికిదియేసాటి. వేయేల ఇదివాడిచూచి ధన్యులుగండు. గుణము లేదని ఋజువుపరచిన డబ్బు వాపసు చేయబడును. 15 దినములకు సరిపడు డబ్బా 1-కి రు 2—0—0.

(పోష్టేజి ప్రత్యేకం)

శ్రీవాణి అండ్ కో, అల్లీపురం,

వాల్తేరు ఆర్. యస్.

రత్న పురుష లేహ్యం.

ఏకారణవల్ల వచ్చినా - యింతకాలమునుంచి ఉన్నదైనను - ఏమందులచే తగ్గనిదైనను - శుక్ల నష్టమును మాలేహ్యంవల్ల తగ్గిబలముచేకూరిన అనేకులవల్ల యోగ్యతా పత్రములుపొందిన ఉన్నాను. సెలకోలయందు పోష్టుసహా రు 2-8-0 లు.

వసంత కుసుమాకరం.

మూత్రవ్యాధులు - మధుమేహవ్యాధులు - మేహములు, తగ్గించు శాకోపధము తులం రు 16 లు.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల.

రాయవరము,

తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

1-9-37 తేది అఖిల భారత రైతు దినము

ప్రతి గ్రామంలోను సభలు జరుపవలెను.

అఖిలభారత కిసాన్ సంఘము, కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘము, సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ రైతుదినోత్సవము జరుప తీర్మానించినవి. ఆదినమున దేశమందున్నచోటుల గ్రామగ్రామాన ఊరేగింపులుచేసి, సభలుజరిపి రైతుల తమకష్టాలను తెలియజేయుచు, క్రింద కనబడు కోర్కెలను బలపరచు తీర్మానములు చేయవలయును. స్థానిక పరిస్థితులనుబట్టి రైతుల కోర్కెల తెలియజేయు తీర్మానములు కూడ చేయవలెను.

రైతుదినమును జయప్రదముగా, జరుపుటకు రైతు ఉద్యమాభిమానులైన, కాంగ్రెసువారు, సోషలిస్టులు, యువజనులు అంతాకలసి నేటినుండి ప్రచారము చేయవలెను. లేనిచోటుల రైతు సంఘాలు విరివిగా స్థాపించండి కార్మిక కర్షక సేనయే భారతదేశవిముక్తికి మార్గమని వెల్లడి చేయండి.

కాంగ్రెసు, సోషలిస్టుపార్టీ, యువజనసంఘాలు, సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ, వివిధరైతుసంఘాలతో సహకారమొనరించి రైతుదినమును జయప్రదముగా జరుప ప్రార్థించుచున్నాము.

కనీసపు కోర్కెలు.

భూమిశిస్తులు

సాలుకు రు 500-0-0 మించిన నికరఆదాయముపైననే శిస్తు విధించవలెను. అంతకు తక్కువ ఆదాయమువచ్చు కుటుంబములన్నిటిపైన ఏవిధమైనపన్ను వసూలుచేయరాదు. అంతపైరాబడి వచ్చుకొలదీ, ఆదాయపుపన్ను ననుసరించి వృద్ధి క్రమానుసారముగా పన్ను వసూలుచేయవలయును.

1. ప్రస్తుతము యీ పద్ధతి అమలునకు వచ్చునంతవరకు యీ క్రిందికోర్కెలను యేమాత్రము ఆలస్యముచేయక శాసనరూపేణా లభింపచేయవలయును.

2. ఏ భూములపైనను యే పంటలకైనను ఎకరానికి రు 2-8-0 కంటే హెచ్చు నీటితీరువ వుండరాదు.

3. జమీందారీ రైతులకుకూడా పైపద్ధతియే వర్తింపచేయవలయును.

ఋణములు.

ఋణవిముక్తి విధానమును స్థాపించుటలో ప్రభుత్వము యీ క్రిందిసూత్రములను అమలుపరచవలెను.

1. అసలు పెట్టుబడిమీద జరిగినకాలము పన్నెండుసంవత్సరములు మించనంతవరకు, జరిగిన కాలములో సగం భాగంమీదనే లెక్కించవలయును.

2. పన్నెండుసంవత్సరాలు పైబడిన కాలమునకు వడ్డీ అసలే లెక్కించరాదు.

3 పత్రముమీద యెట్టి వడ్డీరేటు ఉదహరించబడినను లెక్కింపదగిన కాలముమీద వందకు సంవత్సరానికి రు 4-0-0 వడ్డి కట్టవలయును.

4. అసలుకుగా యివ్వబడిన మొత్తం అప్పులకు సరిపోయినను, మించినను, చివర వసూలు యివ్వబడినప్పటినుండి అప్పటికి మిగిలిన బాకీమీద 4o/o వడ్డీ కట్టవలయును.

5. పైప్రకారం తేల్చబడిన అసలుఫాయిదాలు మొత్తమును ధరలపతనము ననుసరించి తగ్గించగా వచ్చిన మొత్తమును ప్రభుత్వమే బాకీదారులకు చెల్లించవలయును.

6. రైతులనుండి ప్రభుత్వము చెల్లించిన మొత్తమునకు 60 సంవత్సరముల సమాన వాయిదాలపై నూటికి సంవత్సరానికి రు 3 కు మించని వడ్డీతో వసూలు చేసికొనవలయును.

7 రైతులు తమ భూములనే కొంతవరకు యిచ్చివేసి అప్పు రద్దుపరచుకొన దలచినయెడల బజారుధరమీద నూటికి 25 అదనపు విలువ కట్టితే ఋణపరిష్కారము చేయబడవలయును.

8. వ్యవసాయాభివృద్ధి నిమిత్తము నూటికి సంవత్సరానికి రు 3-0-0 వడ్డీతో రిజర్వుబ్యాంకు ద్వారా రైతులకు అప్పులిచ్చుటకుల అవకాశ మేర్పరచవలెను.

జమీందారీ రైతులు.

1. ఎట్టి సందర్భములలోనూ చుట్టుప్రక్కల రైతువారీ ప్రదేశములలోఉన్న రేట్లకన్న జమీందారీ యేరియాలో శిస్తురేట్లు మించరాదు.

2. జమీందారీ, యినాందారీ, మొఖాసాదారీ యావత్తుగ్రామాల్లోనూ సర్వేసెటిల్మెంటులు నీటివసతుల రిపేర్లు, శిస్తువసూళ్ళ వసతులు వెంటనే జమీందారుల స్వంతఖర్చుతో ప్రభుత్వమే విధిగా యేర్పరచవలెను.

3. పైల్లవారీ శిస్తులను వెంటనే రద్దుచేయించవలయును.

4. నీటిపారుదల వసతులన్నిటిని గవర్నమెంటు అధీనముక్రింద P. W. D వారు ఆయా ప్రదేశ రైతుసంఘములు కలసి పరిపాలనచేయునట్లు చేయవలయును.

5. పశువుల మేతకై అడవులున్నచోట్ల, ఆయా గ్రామాలకు రైతుసంఘాలు, పంచాయితీలు, నిర్ణయించుకొని, అడివిని గ్రామసముష్టిని వినియోగార్థము వదలివేయవలయును.

6. అమలులోనున్న పుల్లరిరేట్లను రద్దుచేయవలెను.

7. కుటుంబ అవసరములకొరకును, వ్యవసాయ అవసరములకొరకును, రైతులుగాని, వ్యవసాయకూలీలుగాని అడవులనుండి కట్టె, కలప, కంప, ఆకు వగైరాలను ఉచితముగా తెచ్చుకొనుటకు అధికారముండవలయును. అనాదినుండి అడవులయందును, కొండలయందును, నీటి వనరులయందు (చెరువులు, కొండలోయలు) వున్న అధికారములు రైతులకే రిజర్వుచేసి యుండవలయును.

8. జమీందార్లకు భూమిశిస్తుపైనున్న ప్రథమ చార్జీహక్కును తొలగించవలయును. రైతు ఆధీనపుభూముల శిస్తుబాకీలకు రైతులచరాస్తి, వీటిని జప్తు చేయరాదు. ఆయాభూములమీద బాకీపడ్డ శిస్తుకు రైతుకు తగినన్నినోటీసులద్వారా దీనుండు నోటీసుయిచ్చి తర్వాత జప్తుచేసి కోర్టుద్వారా వేలం జరుపవలెను.

9. ప్రస్తుతము రయితుల స్వాధీనమునుబట్టి భూమిని సర్వేచేసి ప్రతిరైతుకు ప్రత్యేక పట్టాలు జమీందారు స్వంతఖర్చుతోనూ ఖర్చుతోనా యివ్వవలెనని నిర్బంధముండవలెను.

10. ఆయా ఫసలీశిస్తుకు సస్పెన్షనుతో శిస్తు కమా చేయకుండా నిలిపివేసినచోగాని మరు ఫసలీలో వెనుకటి ఫసలీశిస్తు వసూలుచేయరాదు (అంటే లిమిటేషన్ 1 సం॥ మాత్రమే)

11 రైతులు జమీందారులకివ్వవలసిన ప్రాతబకాయిలను పూర్తిగా రద్దుచేయవలెను.

12 చట్టరీత్యా స్పష్టముగా నిర్ణయింపబడిన శిస్తులు పన్నులతప్ప జమీందారులు రైతులనుండి అక్రమవసూళ్లు చేయరాదు. అట్లుచేసిన నేరమగును.

13. చెరువులు, చెరువుతోట్లు, బోదెలు, వనకాలువలు, రుద్రభూములు, గ్రామకంటములు, వనములు వగైరా సాముదాయక భూములపై జమీందారులకు యెట్టి హక్కుండరాదు. పంచాయితీ హక్కుండవలెను.

14. నదీ ప్రవాహమువల్ల విరిగిపోయిన లంకలకు వెంటనే శిస్తు తీసివేయవలయును. మరల క్రొత్తగా లంక పెరిగిన ఆరైతుకే నజరానాలేకుండా శిస్తు గట్టుకొని పండించుకొను అధికారముండవలయును. హెచ్చుగా యేర్పడిన జాస్తి లంకభూమిపై గ్రామపంచాయితీలకే అధికారముండవలయును.

15. ఎస్టేటుభూములకు సంబంధించిన వ్యవహారములన్ని పరిష్కరించుటకు రైతుసంఘ ప్రతినిధులతోకూడిన ల్యాండుకోర్టుల యేర్పరచవలెను. ల్యాండుకోర్టుల తీర్పును తిరిగి విమర్శచేయుటకు హైకోర్టుకు మాత్రమే హక్కుండవలెను.

16. జమీందారీ ఏరియాలోకూడ రైతువారీ యేరియాలోవలె పంటలు పోయినపుడు రెమిషను యిచ్చు ఏర్పాటు శాసనబద్ధము చేయవలయును.

17. 1934 ఎస్టేటు ల్యాండుఆక్టు ప్రకారము నిర్వచింపబడిన జమీందారులు, మొఖాసాదారులకున్న స్వంతకమతములను ప్రభుత్వపరిపాలన క్రిందకు తెచ్చి సహకారపద్ధతులపై భూమిలేని వారల వినియోగార్థమై సాగుచేయించవలెను.

పక్షవాతానికి అమోఘమైనమందు.

ఈమందు 100 సం॥లుగా మా పెద్దలునాడి గుణాన్ని పొందిరి—
ఎంతతీవ్రమైన పక్షవాతంలోనైనా ఆశ్చర్యకరంగా గుణమిచ్చును—
మా అనుభవంలో 100 కి 90 [illegible] గుణమిచ్చినది—
మిగతవివరాలు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలద్వారా—

వారం మందు రు 5.

—బొమ్మా కేశవులు.
పక్షవాత స్పెషలిస్టు,
సంతపేట, నెల్లూరు.

భారతదేశానికి ఇతరదేశాలకుతేడా?

సామాన్యమానవుని సంపాదనకును, ప్రభుత్వోద్యోగుల కిచ్చు జీతములకు వివిధదేశాలలో వుండే భేదము క్రింది పట్టికవలన తెలియగలదు.

ఉద్యోగులకిచ్చు

	తక్కువజీతం.	ఎక్కువజీతం.
దక్షిణ ఆఫ్రికా	రు. 1866	21333
ఇంగ్లాండు	1266	40000
అమెరికా	3125	27600
జర్మనీ	1110	14960
జపాన్	650	8800
ఇండియా	360	48000

వివిధదేశాల్లో ఒక్కొక్క మనిషికి సరాసరి రాదాయం.

	రూపాయలు.
యునైటెడ్ కింగ్ డమ్	1240
ఇంగ్లాండు	1420
అమెరికా	1850
జర్మనీ	520
జపాన్	291
ఇండియా	74

వివిధదేశాల్లో సగటున ఒకమనిషి ఆదాయమునకు ఆదేశంలో వుండే పెద్దజీతమునకును కలదామాషా.

ఇంగ్లాండులో	1-కి	32	అంతలు
కెనడాలో	,,	19	,,
అమెరికాలో	,,	15	,,
జర్మనీలో	,,	26	,,
జపానులో	,,	26	,,
ఇండియాలో	,,	150	,,

వివిధదేశాల్లో తక్కువజీతములకు, హెచ్చు జీతములకు వుండే దామాషా.

ఇంగ్లాండులో	1-కి	32	అంతలు.
కెనడాలో	,,	17	,,
అమెరికాలో	,,	9	,,
జర్మనీలో	,,	18	,,
జపానులో	,,	14	,,
ఇండియాలో	,,	133	,,

అడవులు.

1. రిజర్వుఅడవులలో అధమము 3వ వంతైనా రైత్వారీ అడవులుగా మార్చి గ్రామరైతు సంఘాల, పంచాయితీల అధీనములో ఉంచవలెను. మిగతాఅడవుల నిర్వహణమందు సంఘాలకుతగిన ప్రాతినిధ్యము యివ్వవలయును.

2. రిజర్వు అడవులప్రక్కనున్న గ్రామాల పశుగణమునకు వలయు జలాశయములు రిజర్వు అడవులలోనే వున్నయెడల రాకపోకలకు తగిన హక్కులు రైతులకే వుండవలయును.

3. కుటుంబపోషణకుగాని, వ్యవసాయ పనిముట్లకుగాని రిజర్వుఅడవులనుండి వ్యవసాయకులు కట్టె, కలప, కంప, ఆకు మొదలగునవి ఉచితముగా తెచ్చుకొనుటకు హక్కుండవలయును.

నీటి వసతులు.

ఇర్రిగేషను డిపార్టుమెంటులో సలహామాత్రమునకేగాక పరిపాలనావిధానమును సక్రమముగా అమలుజరిపించుటకు రైతుసంఘాలకు హక్కుండవలెను.

కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి,
ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘాధ్యక్షుడు.
చలసాని వాసుదేవరావు,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

జమీన్ రైతు

20—8—37.

జమీన్ రైతుల రక్షణ.

4

జమీన్ రైతుల కనీసపు కోర్కెలకు సంబంధించినది ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టు సవరణ. ఈయాక్టు 1908 సం॥లో పుట్టబడింది. కేవలం ప్రభుత్వపు ప్రయత్నం చేతనే ఇంతమాత్రపు చట్టమైనా ఆనాడు రాగలిగింది. కాని యీచట్టం నిజంగా మంచిఅభిప్రాయంతో ప్రారంభించబడ్డా లోలోపల జమీన్దార్ల ముఠాపలుకుబడితో తలా ఒక కత్తిరించబడింది. రివిజన్ మొదలగు కొన్నిక్లాజులు చిత్తుబిల్లులో ఉన్నా సెలెక్టుకమిటీలో ఊడబెరికారు జమీన్దారు మిత్రులు, తత్తుల్యులు. కావున ఈచట్టం కేవలం యిరువురిమధ్య వివాదం పెంచడానికే ఉపకరించిందికాని రైతుకేమాత్రం ఉపకరించలేదు. పైపెచ్చు జమీందారు హక్కులు రక్షించడానికే ఉపయోగపడ్డదిగూడ.

ఈచట్టంయొక్క లోపాలను, అసమగ్రతను ప్రభుత్వంగుర్తించి అదిమొదలు అదిగోమారుస్తాం ఇదిగోమారుస్తాం అని 1934 వరకు జరిపారు. అప్పుడు జస్టీసు పార్టీ అనే జమీందారీపార్టీకి అధినాథుడైన బొబ్బిలిహయాంలో సవరణకు పెట్టబడింది. ఆనాటికి స్వర్గీయ మునిస్వామినాయుడుగారు మంత్రిగాయున్నందున రైతుకుకొంచమైనా ఆధారం ఏర్పడ్డది. కాని యీఆక్టు సవరణసందర్భంలోనే నాయుడుగారికి జమీందార్లకు పూర్తిగాచెడిసి దాని పర్యవసానంగా నాయుడుగారు మంత్రిత్వాన్ని వదలుకోవలసివచ్చింది గూడ. కానియింతా ఆక్టు సవరింపబడ్డది భాషా లోపాలనుపూర్తిచేయడానికేగాని మరెందుకు కాదని స్పష్టపడింది. ఆ నిర్భాగ్యపు చట్టంతో లాభంలేదని వెంకటగిరి—తిరుత్తని రైతు నాయకులు రామదాసుపంతుల సాయంతో కొద్దికొద్ది మార్పులను సూచించు బిల్లునొకదానిని వ్రాయించి సామి వెంకటాచలం శెట్టిద్వారాదాన్ని ప్రవేశపెట్టించబడెను. గాని దానిని పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయవిరుద్ధంగా కౌన్సిలుద్వార బంధందాటకుండానే ఎగురగొట్టబడింది.

కావున జమీన్ రైతులకు వెనుకటి చట్టాలేవీ ఉపయోగపడలేదు. కాబట్టి యీరైతుల ఆర్థికస్థితిగతులకు చేయూతనిచ్చేచట్టంచాలా అవసరం. పర్మినెంటు సెటల్మెంటు మొదలు గత 135 సంవత్సరములుగా ఈరైతులబాధ చెప్పరానిది. చదువులేదు, ధనంలేదు, నోరులేదు, పలుకుబడిలేదు. అన్నివిధాలా వెనుకబడిన జాతియిది.

ఇన్ని సంవత్సరాల తదనంతరం భగవంతుడు నేడొక వెలుగును చూపించాడు భారతదేశానికి. గత అర్ధశతాబ్దంగా భారత దాస్యవిముక్తికై పోరాడు ఏకైక రాచకీయ సంస్థ నేడుఅధికారంలోకి రాబడింది. నూత్నరాజ్యాంగచట్టంలో సంపూర్ణాధికారాలు లేకపోయినా బడ్జెటుకు సంబంధంలేని ఈలాంటి ఆక్టులుసవరించుకోవడానికి అవకాశంకద్దు. జమీన్ రైతుల కనీసపు కోర్కెలు మిగుల న్యాయమైనవి; ధర్మమైనవి. తాత్కాలికంగా ఇంతవరకైనా వెంటనే చట్టాన్ని సవరణచేస్తూ ఈ ప్రశ్నను శాశ్వతంగా పరిష్కరించే విధానాన్ని సూచించడానికొక కమిటీని వేసి విచారించడం అవసరం. అంతేగాని ముందుగా కమిటీనిబంపి విచారించి తర్వాత చట్టసవరణకుపూనుకోవడం నిష్ప్రయోజనం. రైతుల మాడేకడుపుకు ఈ కమిటీ విచారణ కాలయాపనలు ఉపయోగపడవు. అంతదాకా ఓర్చుకోలేరు. అసలుపర్మినెంటు సెటిల్మెంటు విషయంలో గూడ ఎంతవరకు ప్రవేశించడానికిచట్టం అవకాశమిస్తుందో ఆ విషయం మున్ముందు చర్చిస్తాం.

బడ్జెటుసెషన్ అయినవెంటనే మాత్రం ఎస్టేట్సుల్యాండు ఆక్టు సవరణచేసితీరాలెనని కాంగ్రెసు పార్టీవారిని కోరుచున్నాం. రైతులుగూడా వెంటనే మేల్కొని తగిన ఆందోళన సలుపాలె. లేనిచో ఆసించిన ఫలితం సిద్ధించడం మృగ్యం.

కమీషనరుగారి జవాబు.

నెల్లూరు మునిసిపల్ కమీషనరుగారు జూబిలీహాస్పిటలుకు చేర్మెన్ ప్రభృతులతో వెనుకదారిన ప్రవేసించారనీ, నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుప్రెసిడెంటు ఏనుగరాఘవరెడ్డి గారింటికి చేర్మెన్ ప్రభృతులతోటి వెళ్లియుండినారనే భావంతో 6-8-37 తేది జమీన్ రైతు పత్రికలో ప్రకటించబడిన విషయాలు అబద్ధమని కమీషనరు శ్రీ జి. రాజేంద్రరావుగారు మాకు వ్రాశారు. ఇట్టి యదార్థముకాని విషయాలు ప్రకటించినందులకు విచారిస్తున్నాం. విలేఖరులు తాము స్వయంగా తెలుసుకొన్న యదార్థవిషయాలనే మాకు తెలుపవలెననీ, ఇతరులమీద ఆధారపడవద్దనీ మా ప్రార్థన.

“శాస్త్రుల్లవారూ! ఎక్కడకండి ఈహడావడి?”

“మనసత్యాదికి యెన్యూమరేటర్ పనైంది. అసంతోషవార్త శాస్త్రప్రతంత్రకు ఎక్కించేట్టు చేద్దామని ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం కోసం వెళ్తున్నాను”—

పొరపాటు.

“చాకలవీథిబడి” అనే హెడ్డింగులో 6—8—37 తేదిన ‘జమీన్ రైతు’లో ప్రకటింపబడిన విషయము ఆబడికి సంబంధించినదికాదు. మరొకబడికి సంబంధించిన విషయము. పొరపాటున అట్లు ప్రకటింప బడినందుకు విచారిస్తున్నాం.

వ్యాఖ్యలు:

మైసూరువారి యోగవిద్యాప్రచారం

మైసూరు ఆస్థానపండితులు శ్రీమాన్ టి. కృష్ణమాచార్యులవారు శిష్యసమేతంగా రాజనియోగ్యతై ప్రచారార్థం అరుదెంచి సింహపురిలో 14 తేదినుండి ఆర్యవిజ్ఞానాన్నిగూర్చి ఉపన్యసిస్తూ యోగాసనాలను ప్రదర్శిస్తూ ప్రాచీనాధిక్యాన్ని చాటుచున్నారు. ఈశిష్యగణంలో మహారాజాగారి ముఖ్యబంధువర్గంగూడ నున్నదట. ప్రాచీన భారతీయకళల నుద్ధరిస్తున్న మైసూరుసంస్థానంవారికి భారతీయులందరు కృతజ్ఞులుగానుండక తప్పదు.

కాంగ్రెసు మంత్రివర్గంవారు విద్యాలయాల్లో నిరుపయోగమైన ఆధునాతన సేవాపరిశ్రమలకు తిలోదకాలిచ్చి విద్యార్థులకు నిజంగా ఉపకరించే యిట్టి మహోత్కృష్టకళను ప్రవేశపెట్టి నిర్వీర్యులగుచున్న విద్యార్థిలోకాన్ని ఉద్ధరిస్తారని మా కోరిక.

*

పొట్లపూడి కూలీలవిజయం

నెల్లూరుతాలూకా పొట్లపూడిగ్రామంలో వ్యవసాయకూలీలకు నారునాటుటకు రు 1 కి రెండుమెడు మెలగొలుకులు ధాన్యం రు 1, రెండుం యిచ్చేవాడుక ఉంది. ఈమధ్యకొందరు రైతులు తగ్గిస్తామన్నారు. కూలీలు సమ్మెకట్టారు. చివరకు రైతులుతమపట్టువిడి రాజీపడ్డారు. కూలీల అభిమతమే నెగ్గింది. రైతులు తమ కోతిపిడికిలి వదలినందుకు వారిని, పేదకూలీలు తమ పేదగంజికోసం ఐకమత్యంతో బాధపడి కోర్కెల యీడేర్చుకొన్నందుకు వీర్ని అభినందిస్తున్నాం.

కాంగ్రెసేతర మంత్రుల స్వార్థపరత్వం.

బెంగాలు రాష్ట్రం

బెంగాలు శాసనసభలో ఒక్కొక్క శాసనసభ్యునికి నె 1 కి రు 150 ల జీతముండాలని తీర్మానించారు. జీతాలతగ్గింపు అల్పసంఖ్యాకులగు కాంగ్రెసుపక్షంవారి సవరణ ఓడిపోయింది. మద్రాసు కాంగ్రెసువారు రు 75/ల జీతముకనే ఆక్షేపించేవారికి ఇది ఏలావుంటుంది.

◆ ◆ ◆

ప్రధానామాత్యుడు ఫజల్ హక్గారు ఒక టీపార్టీలో మాట్లాడుతూ తనమంత్రివర్గంపై ప్రజల్లో దురభిప్రాయంకలుగజేయు నుద్దేశ్యముతో పత్రికలలోను యితరవిధముగను కాంగ్రెసువారు ఆందోళన గావించుచున్నారనియు, రాజకీయఖైదీల విడుదలవిషయమై వారిని నిందించుట అన్యాయమనియు, యీవిషయమున వారి బాధ్యతయేమియులేదనియు, యెవరెన్నివిమర్శలు చేసినను, యెంత ఆందోళన గావించినను తాము దలచిన కార్యక్రమాన్ని అడ్డులేకుండా కొనసాగించెదమనియు చెప్పిరి.

◆ ◆ ◆

కవున్సిలు ప్రెసిడెంటునకు నెలకు రు 1500 డిప్టి ప్రెసిడెంటునకు సంవత్సరానికి రు 2000 లు, అసెంబ్లీ స్పీకరునకు నెలకు రు 2000 లు, డిప్యుటీ స్పీకరునకు సం॥నకు రు 3000 లు అసెంబ్లీ ప్యాసుచేసెను.

◆ ◆ ◆

ప్రధానమంత్రికి నెలకు రు 3000 లు, ఇతరమంత్రులకు రు 2500 లు జీతముండవలెనను తీర్మానము రెండు దినములు తీవ్రమైన చర్చ జరిగినతరువాత ఆమోదించబడెను.

రు 500 లు వుండవలెనని కాంగ్రెసుపార్టీ తెచ్చిన సవరణకు, అనుకూలముగ 58 మందియు ప్రతికూలముగ 171 మందియు ఓటుచేయుటచే వీగిపోయెను. రు 1000 లు వుండవలెనని ప్రజాపక్షంవారు తెచ్చిన సవరణకు 75 మంది అనుకూలముగను 157 మంది ప్రతికూలముగను ఓటుచేయుటచే అదియు ఓడిపోయెను.

రంగాగారు మంత్రుల దర్శించుట.

రంగనాయకులుగారు సిమ్లానుండి 12 తేది నిడుబ్రోలువచ్చి అటనుండి 14 తేది మద్రాసుచేరి ఆరోజే సెంట్ జార్జికోటలో ప్రధానమంత్రి, రివిన్యూమంత్రి, స్థానికపాలనామంత్రి, పబ్లిక్ యిన్ఫర్మేషన్ మంత్రి, కోర్టులు జైళ్ల మంత్రి, లేబరుమంత్రి గార్లను దర్శించి కార్మికకర్షకుల కుండు యిబ్బందులన్నియు, యెరిగించిరి. తనసలహాలన్నియు వారికి అందించిరి. ఆరాత్రి మెయిలులో నిడుదవోలుమీదుగా పాలకొల్లువెళ్లి రైతుదండును కలుసుకొని అటనుండి వార్ధావెళ్లి గాంధిగారిని దర్శించి 20,21 తేదులకు సిమ్లాచేరుదురు. భారతశాసనసభా సెషన్ అయినవెనుక అక్టోబరు 15 తేది ప్రాంతాన ఆంధ్రదేశం వత్తురు. “రైతుపలుకు” అని రంగాగారు వ్రాసిన ఇంగ్లీషుపుస్తకం మద్రాసులో ముద్రణ జరుగుచున్నది. త్వరలోనే అందరు శాసనసభ్యులకు అందజేయబడును. నవంబరు 1 తేది నాటికి రైతుదండుకు నాయకత్వం వహించి మద్రాసులో రైతుల కనీసపు కోర్కెల ప్రణాళికల సెంట్ జార్జికోటలో మంత్రులకు సమర్పింతురు.

కాంగ్రెసు మంత్రుల కార్యకలాపం

మద్రాసు

విద్యామంత్రి ప్రకాశంపంతులుగారు 7 తేది రాత్రి మెయిలులో సాలూరుపేటనుండి బెజవాడకు 3 వ క్లాసుబండిలో ప్రయాణంచేసిరి. రాత్రి పూట నిద్రాభంగం కలుగకుండా ఇంటర్‌క్లాసులో ప్రయాణం చేయవచ్చునని కాంగ్రెసుఆజ్ఞ ఉన్నా పంతులుగారు సామాన్య ప్రయాణీకుల బండిలోనే వెళ్లారు.

* * *

అభివృద్ధిశాఖ యాకూబ్‌మంత్రిగారు 23 తేది మదనపల్లె, పుంగనూరుప్రాంతాల్లో సంచరిస్తారట.

* * *

11 తేది మధ్యాహ్నం మద్రాసు మంత్రివర్గపు సమావేశం గవర్నరుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగింది. 7 విషయాలనుగూర్చి చర్చించియుంటారని వదంతి.

* * *

31 తేదిన అసెంబ్లీభవనంలో రెండు శాసనసభల సభ్యులెల్లరి సంయుక్తసమావేశం జరుగుతుంది. గవర్నరుగారు ఉపన్యసిస్తారట. అసెంబ్లీ మాత్రం 11 గంటలకే జరుగవలసిందనీ, కౌన్సిలు (అప్పరుచేంబరు) మాత్రం మధ్యాహ్నం 2 గంటల నుండి జరగాలని ప్రభుత్వంవారి ఆలోచనలో నున్నదట.

* * *

మద్రాసు శాసనసభా కాంగ్రెసుపార్టీ కార్యనిర్వాహక సమావేశం 15 తేది మద్రాసులో జరిగింది. ఈ క్రింది 5 గురిని సెనేట్ సభ్యులుగా ఎన్నుకొన్నారట.

అసెంబ్లీనుండి:— (1) కోటిరెడ్డిగారు, (2) కల్లూరు సుబ్బారావుగారు (అనంతపూరు) (3) శ్రీమతి గంధం అమ్మన్నరాజాగారు.

కౌన్సిలునుండి:— (1) ఎస్. శంకరరెడ్డిగారు (2) డి. శ్రీరామమూర్తిగారు.

* * *

కుంభకోణం పార్కులో బహిరంగసభలు జరుపకూడదని విధించిన నిషేధము తొలగింపబడినది.

* * *

గుంటూరులో కలరా విశేషంగాఉంది. 150 మంది హైగ్గాచనిపోయినారట. ఆరోగ్య మంత్రి స్వయముగా గుంటూరు వెళ్లినారు.

* * *

ఉద్యోగుల డ్రస్సు

ప్రత్యేక డ్రెస్సు నిర్ణయింపబడిన పోలీసు ఇతర శాఖలలోతప్ప మిగత గవర్నమెంటు ఉద్యోగులు యికమీదట సంఘబౌచిత్యమునకు తగినట్టుల తమయిష్టమువచ్చిన ఉడుపులను ధరించవచ్చునని ప్రకటింపబడెను.

* * *

ప్రైమరీ, సెకండరిపాఠశాలలలో ఆరోగ్యం కానిచేమణ గురించి విద్యాగరపినచో పల్లీకు ఆరోగ్యమునకు రెంటికయు లాభకరముగ నుండగలదని ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు విద్యాశాఖమంత్రిగారికి వ్రాసిరి.

* * *

అసెంబ్లీసభ్యుల జీతం నెలకు రు 75 లుగ నిర్ణయించబడునని తెలియుచున్నది. అసెంబ్లీ సమావేశములకు వెళ్లినపుడు బత్తాలోజుకు రు 5 లు, రైలుచార్జీ మూడవతరగతికి రెండింతలు. సెకండు క్లాసులో ప్రయాణం చేయుటలమువారికి సెలవులు యివ్వబడవు.

మంత్రులు పర్యటనంచేయునపుడు దిబత్తాలు తీసుకొనకూడదని నిశ్చయించుకొనిరి.

♦ ♦ ♦

1924 సం॥ క్రిమినల్ ట్రైబ్స్ చట్టమును సవరించుటకై శ్రీమతి యక్కిలి లక్ష్మీపతిగారు ఒక తీర్మానమునకు నోటీసు యిచ్చియున్నారు. ముఖ్యంగా దోషాదులు తొలగించుట ఆవశ్యకపరం.

* * *

విద్యామంత్రి ప్రకాశంగారు దత్తమండలంలో ప్రచారంచెల్లారు 14 తేది హింద్వాపూరులో కొన్నిగ్రామాల రైతులు వచ్చించి "పెన్నారు-కుముదావతి" ప్రాజెక్ట్ 1930 లో శాంక్షనుఅయి నా యింతవరకూ ఆరంభించవేదనియూ, వెంటనే పని ఆరంభించవలెననియు తెలిపిరి.

కర్నూలులో రైతులు తుంగభద్ర ప్రాజెక్టును తర్వలో పూర్తిచేయవలెననియు, అడవులలో పశువులమేతకు ఎక్కువ సౌకర్యములు కలుగ చేయవలెననియు, ఇంటివాడుకకు ఉప్పు చేసుకొను సౌకర్యము కలిగించవలెననియు కోరిరి.

* * *

స్థానికసంస్థల ఎన్నికలయందు రంగుపెట్టెల పద్ధతి ప్రవేశపెట్ట తీర్మానించిరి.

* * *

1921 లో సహాయనిరాకరణోద్యమమునందు ఉద్యోగములు పోయిన గ్రామోద్యోగులకు మరల ఉద్యోగములివ్వవలెనని వచ్చిన దరఖాస్తులను ప్రభుత్వంవారు ఆలోచించుచున్నారు.

* * *

అడవుల ప్రక్కనుండు గ్రామాల్లోని పశువులను అడవులలో మేత సౌకర్యములు కలిగించు విషయమును గూర్చి వ్యవసాయమంత్రి ఆలోచించుచున్నారు.

* * *

హిందూ ధర్మాదాయములబోర్డు చట్టము సవరింపబడనున్నది. ఈలోగా క్రొత్త దేవాలయము లేవియు బోర్డుపరిపాలనక్రింద చేర్చుకొనబడరాదని జిల్లాదేవాలయముల సంఘములకు ఉత్తర్వు చేసిరి. డా॥ రాజన్ మంత్రిగారు బడ్జెటు చర్చాసంతరము స్వయంగా సంచారంచేసి దేవస్థానముల వ్యవహారములను తెలుసుకొనెదరు.

♦ ♦ ♦

రు 1 కోటి ఋణము.

100 కి 3½ వడ్డీ చొప్పున ప్రభుత్వం ఒకకోటి రూపాయలు అప్పుతీయనున్నారు. ఇందుకు ఇండియా ప్రభుత్వం వారంగీకరించారు. మొత్తం ఖర్చుపెట్టబడు ప్రోగ్రాం యింకను ప్రకటించలేదు.

* * *

బొంబాయి

పరిశ్రమలకూలీల స్థితిగతులను అభివృద్ధిపరచుటకును, సమ్మెలు, లాకౌట్‌లు జరుగకుండా చేయుటకును ప్రయత్నించుచున్నారు. కూలీలకు గల తక్కువజీతములు, ఇతర యిబ్బందుల గురించి విచారణ జరుపుటకు ఒక కార్మిక కమిటీని వెట్టను నియమించబోవుచున్నారు. ఈ ప్రోగ్రాంనుగురించి త్వరలో ప్రభుత్వం ప్రకటన గావించును.

* * *

1937-38 సం॥ కొరకు బడ్జెటులో (1) పల్లెటూర్లలో నీటివసతులు కల్గించడానికి 10 లక్షలు (2) ఒకసంవత్సరము హైగావుంను శిస్తు బాకీలు, గ్రామపరిశ్రమలకు 1½ లక్ష (3) కొన్ని ప్రదేశాల్లో శాశ్వతంగా శిస్తుతగ్గించుటకు 5 లక్షలు (4) పశువులపుల్లరి రు 5 లక్షలవరకు తగ్గించుటకు మద్యపాన నిషేధమునకు 2 లక్షలు (5) డిప్రెషన్‌ను తరగతుల విద్యాభివృద్ధికై రు 40 వేలు ప్రత్యేకించుచు అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టబడినది.

* * *

సెప్టెంబరు మాసాంతమువరకును, శిస్తుబాకీలు నిర్బంధవసూలు పద్ధతులు నిలిపివుంచవలెననియు, యీవిషయమున రైతుల పశువులు, ఆస్తులు జప్తీ చేయబడినవన్ని విడుదల చేయవలెననియు, ఉత్తర్వు వేయబడెను. శిస్తువిధానము, శిస్తువసూలు విధానములో గొప్పమార్పు గావించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

♦ ♦ ♦

హరిజనుల తరపున వచ్చినకొందరు రాయబారములకు ప్రధానమంత్రియిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములో హరిజనులకు తాను ప్రత్యేకముగ, ఎక్కువ అభిమానము చూపెదనని అభయమిచ్చిరి.

♦ ♦ ♦

వెనుక గాంధి మహాత్మునకు కార్యదర్శిగా నుండిన రైతుసంఘ నాయకుడగు యాజ్ఞిక్‌గారు గుజరాతులో నాలుగు జిల్లాలకును వెళ్లకూడదనియు, అహమదాబాదుజిల్లాలో బహిరంగసభలకు వెళ్లకూడదనియును, సభలలో నుపన్యసింపకూడదనియును ఇదివరకు చేయబడిన ఉత్తరువు రద్దు చేయబడెను.

♦ ♦ ♦

పారిశ్రామికాభివృద్ధి కలుగచేయుటకు ఒక స్కీము తయారుచేయుబడినది. రాష్ట్రములో మూడు విధములయిన పరిశ్రమలుకలవు. (1) పెద్ద పరిశ్రమలు (2) మధ్యరకము. (3) గృహపరిశ్రమలు. వడ్డీ గ్యారంటీచేయు వాటాలు, డిబెంచర్లకొనియు, ప్రభుత్వంవారు రొక్కము సాయము చేసియు, పారిశ్రామిక బ్యాంకుల స్థాపించియు, పారిశ్రామిక కేంద్రముల స్థాపించియు పరిశోధనకై సంస్థల నేర్పరచియు, ప్రభుత్వమువారు పెద్ద పరిశ్రమలకు సాయముచేతురు. గృహపరిశ్రమల విషయమై పనివారలకు తెలుపుటకు నిపుణులు ప్రతి గ్రామములలో తయారుచేయుబడినవాటిని అమ్ముటకు సంతలు, ప్రదర్శనములు, ప్రోత్సహింపబడును.

నిరుద్యోగమును బాపుటకు పాఠశాలలలో వాణిజ్యవృత్తి విద్యలను నేర్పుటకు యేర్పాటులు చేయబడును. వర్తకుల దగ్గరను, పారిశ్రామికుల దగ్గరను కొందరు అప్రెంటిసులకు శిక్షణము లభించునట్లు చేయబడును. తోళ్లను పనువుచేయుట చెప్పుల పరిశ్రమవిషయమై ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించబడును.

♦ ♦ ♦

బీహారు

పల్లీకు పన్నువాఖలో ధరకాములను తగ్గించుటగలనను, వినోదములమైనను, మాయ్యూర్ వాక్ జుడిషియల్ స్టాంపులపైనను, డ్యూటీలు పెంచవలసి వచ్చు ఆదాయము బడ్జెటులో చేరగలదట. వ్యవసాయముపై వచ్చు ఆదాయముపైన పన్నువిధించవలెనని ఒక తీర్మానము ప్రతిపాదింపబడునని తెలియుచున్నది.

టెనెన్సీ లక్టు సవరణబిల్లు, విపరీతవడ్డీల నియమించబిల్లు ధనబంధీ పద్ధతిని రద్దుచేయుబిల్లు చెరుకుగడ సమస్యను పరిష్కరించుబిల్లు తయారు చేయబడుచున్నవి. విశ్వవిద్యాలయ నిబంధనావళిని ఉదారమైన వానినిగాచ్చేయు బిల్లును విద్యామంత్రి శ్రద్ధగా విచారించుచున్నారు.

♦ ♦ ♦

బీహారు జమీందారులు 12 తేది సాయంకాలం దర్భంగా మహారాజాధిరాజాగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై రైతులకు యేపైనా కష్టములు నిజంగా వున్నయెడల వానిని తొలగించుటకు జమీందారులు తోడ్పడవలెనని తీర్మానించిరి.

సభానంతరం జమీందార్ల ప్రతినిధులు బాబు రాజేంద్రప్రసాదు ప్రధానిమంత్రి శ్రీకృష్ణసింగు, ఆర్థికమంత్రి అనుగ్రహ నారాయణసింగు గారలను కలుసుకొని శిస్తులవిషయం, రైతులకు సంబంధించిన ఇతరవిషయముల గురించి చర్చించిరి.

♦ ♦ ♦

ఒరిస్సా

ప్రధానమంత్రి బిశ్వనాథదాసుగారు వార్తాలో హిందుపత్రికా విలేఖరితో మాట్లాడుచు తాము మొదట అవలంబించబోవు కార్యకలాపంలో ప్రధానమైనవి ఇవనిరి.

(1) అగ్రికల్చరల్ లెజిస్లేషన్ (2) శిస్తులు తగ్గించుట (3) ఋణపరిష్కారము (4) సెకండరి, ప్రైమరివిద్యావిధాన సంస్కరణము (5) గ్రామపరిశ్రమోద్ధరణము (6) వ్యవసాయమునకు ఎక్కువగా ఉపకరించునటుల నీటిపారుదలను త్రవ్వుట అనిచెప్పిరి. ఇప్పటికి ఎక్కువ బాకీ లున్నాట్లైనను నిలుపుదలచేసిరి. సహకార సంఘముల కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకులు, సొసైటీలు వసూలుచేయకూడదని ఉత్తర్వుచేసిరి.

"ఇక ఆశలేదు"

ఆంధ్రుల గర్భగృహంలోనే కల్లోలం జరుగుతుందనీ, తమిళకుటుంబంలో అంతఃచ్ఛిద్రాలు పొటమరిస్తవనీ, తమిళాంధ్రవిచ్ఛిత్తి కలుగుతుందనీ, రామలింగం చెట్టియార్ చీల్చాడనీ, కోటిరెడ్డి అలుగతాడనీ, ఆసించిన ఆశలన్నీ వమ్మైపోయి సంసారం కుదటబడింది.

ఇక నాపార్టీకి గోరుకట్టినట్టే!

(ఇప్పటికి 12-వ పేజి 4-వ కాలంలో మాదిరిగా)

గా॥ గోపాలురెడ్డిగారి ఉపన్యాసం.

కోవూరులో 12—8—37 తేది సాయంత్రం శేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద గాని సభలో స్థానికపాలనా మంత్రిగారగు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి ఉపన్యాససారాంశం:—

మీ యిబ్బందులను వినుటకున్నూ, మీకు చేతనైన సహాయం చేయుటకున్నూ వచ్చినాను.

గాంధీమహాత్ములను మంత్రివర్గ వీలులేదని మిమ్ములను కోరుచున్నాను. మీరెరుగుదురు కాంగ్రెసు వాలంటీరుగా నిలిచివున్నాను. మీ ఫిర్కానుండి ఈ జిల్లాబోర్డుకు పోటీలేకుండా ఎన్నుకొనినప్పుడు ఏ గౌరవముండెనో! ఉత్తర జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలలో ఓడిపోయినప్పుడు మంత్రి అయినప్పుడు కూడ అదేగౌరవముకలదు. క్రొత్తగావచ్చిన దేమిలేదు. కాంగ్రెసు మంత్రి అయినాగాని మీ యిబ్బందులను, మిమ్ములను మరచిన కాంగ్రెసుకు ద్రోహంచేసినవాడనగుదును. ప్రభుత్వంలో మామూలుపద్ధతులు యికముందు అవలంబించడానికి వీలులేదు.

నిన్న ఉదయగిరి తాలూకా అడవులను చేసు ఫారెస్టు ఆఫీసరు ఎస్.డి. పహాణిగారు తనిఖీచేసి పర్మిట్ విషయం గమనించినాము. నా సంచారములో ఎక్కడచూచినా, ఎవరుచెప్పినా కిస్తులు ద్రోసివేయుమని చెప్పెదరు. కిస్తు శాస్త్రీకావడా నికష్టపడరు. మమ్ముల ఎన్నుకొన్నవారు మీరు. ఏ డిపార్టుమెంటు వల్లనో! లేక తగ్గించుకొనవలెనో. మీరు చెప్పండి! మారినమూగ కిస్తులు విధించుటకు వీలైనది చెప్పండి. ఏ డిపార్టుమెంటు వుండాలనో! ఏది వల్లనో! చెప్పండి. గవర్నమెంటుకూడ ఒక సంసారంవంటిది. ఆ సంసారము నకు ఆదాయ్యఖర్చుకు సరియైన పద్దుంబడి వుండవలెను. పొచ్చయిన దివాలా తీయవలసిన దేమి

స్త్రీలు ఎరుగుదురు

"మొన్నటికి ముఖమంతా పాలిపోయి వాలపోలాస్, యింతలో యింత ఆరోగ్యం! అది యేలా సాధ్యం?"

"ఆకే చెప్పుకోండి!"

"ఇదివరకు నేచెప్పినమందా?"

"కాదు"—

"ఏదైనా ఇంగ్లీషుమందా?"

"కా — దు"

"యూనానీయా?"

"కా — — దు"

"మరి—?"

"లోధ్ర. పొరిగింటావిడ యిచ్చింది. పుచ్చుకొన్నాను నాలుగు మోతాదులు. దాన్తో కడుపునొప్పి" మట్టు కట్టు అదంతా మాయమైపోయింది"

కలిగివుల్లో కొందరు మాగాణులకున్నవి. జమీందారులు నాశనమగుచున్నారు. అనేకవిధ ములగవర్నమెంటుకు వచ్చుచున్నది ఖర్చు పోవచ్చు యున దివాలాతీయును అన్నికిస్తులు తొలగించ మంటే ఎట్లుండదమన? ప్రజాప్రభుత్వం (Democracy) వచ్చినపుడు సంపూర్ణమైన కేలుచేయు వీలుగలదు.

ఈ రెవెన్యూ వీటిపిక్షులు వర్గాల గురించి విచారించేటి రెవెన్యూ మంత్రియైన ప్రకాశంపం తులు వారిని రప్పించండి. రైతుసంఘముద్వారా మీరు ఆందోళనచేయండి. అప్పుడు సహాయం జరుగును.

మీ మూడుతాలూకాల తరఫున ఎన్నుకొన బడినను మీ మూడుతాలూకాలలో సేవచేస్తూ నివాసంచేయుటకు వీలులేకుండా మద్రాసులో వుండి రాష్ట్రసేవ చేయవలసివచ్చినది. గాన మీరు పంపే ప్రతివిషయం యమ్. యల్. సి. గారైన శ్రీ శేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారిద్వారా ప్రభుత్వానికి పంపండి. నాకుమారుగాకూడా వారే మీపనులు నిర్వహిస్తుంటారు.

మీఫిర్కాకు గౌరవము వచ్చినది. ఎట్లనిన నేను స్థానికశాఖా రాజకీయ అనుభవములను మీ ఫిర్కా జిల్లాబోర్డు ప్రతినిధిగావచ్చి నేర్చుకొన్నాను. అది అదృష్టం.

ఓటు.

21 సంవత్సరములు దాటిన ప్రతివారికి ఓటు అధికారం వుండవలెనని కోరారు. ఆవిషయంతో నేను ఏకీభవించెదను. మొదట కొన్నిపంచాయతీలలోను, జిల్లాబోర్డులలోను ప్రయత్నించేస్తాము.

రంగుపెట్టెలు.

రంగుపెట్టెలు పద్ధతి తప్పక అమలుచేయిస్తాము. ఈనెల 17 వ తేది ఫోర్టుసెంటుజార్జి గజెట్‌లో రాగలదనుకుంటాను. మద్రాసు కార్పొరేషన్‌లో రంగుపెట్టెలు అమలులో పెట్టబడినవి. మీ ఫిర్కా జిల్లాబోర్డు బైఎలెక్షన్ రానున్నది. రంగుపెట్టెలుండగలవు. మీరు స్వేచ్ఛగా ఓటు చేయవచ్చును. ఎన్నికలలో లంచగొండితనము నిర్మూలము కావలెను. ఈబాధ్యత అందరుకాంగ్రెసులమీద ప్రజలపైన మీమీదవున్నది. మీరెవరికి ఓటుచేయవలెనో నేను చెప్పను. ఇష్టమైన పార్టీకి ఓటుచేయవచ్చును.

ఉద్యోగస్తుల తలంపులు మారవలెను. మంత్రులు ప్రజాసేవకులమని ఎప్పుడు చెప్పినారో, ఆఫీసర్లుకూడ ప్రజాసేవకులమని చెప్పవలెను. మెపిళ్ ఎట్లుపడచిన అందరిభాగాలుకూడ ఆలాగే నడుస్తవి.

ఈ ప్రభుత్వాన్ని మీరు వుంచదలచుకొనిన వుంచగలరు. లేనిచో కూలద్రోయగలరు. లంచగొండితనం, దౌర్జన్యం చేస్తారంటే వుపయోగం లేదు. ప్రజలివ్వవచ్చినను ఆఫీసర్లు లంచాలు తీసుకోగూడదు. ఇద్దరు తగవులాడే వ్యక్తులమధ్య ఆఫీసరు మెలగుటకష్టము. యేఆఫీసరైనా తప్పు చేసిన కేసుచేయుడు. అందరికంటే ప్రజలు నిష్కల్మషులుగా నుండవలెను.

కాంగ్రెసును జస్టిస్ మీరు గమనించారు. గమనించే నాటికి 75 వంతులు కాంగ్రెసుకు ఓట్లు నిచ్చితిరి. కాంగ్రెసుచేసిన త్యాగానికి కాంగ్రెసు పక్షంయుధర్మ తేజస్సుకు లోబడి ఓటుచేశారు. వైవిధముగ కాంగ్రెసు అభిమానము చూపినవారు 8 నెలల ఆవలల కాంగ్రెసుకు ఓటుచేయుటల్లేదు అని అంటే మిమ్ముల నిలుకడలేనివారని ఇతరులు పరిహసించెదరు. 5 సం॥లు లేక 10 సం॥లు ఈ ప్రభుత్వం ఎంతవరకు పనిచేయగలదో అంతవరకు అవకాశం యిచ్చినారు. అప్పటికి ఉపయోగం లేకపోయిన మీరు యితరపార్టీలకు అవకాశం యివ్వవచ్చును. ముందుముందు ఎన్నికలు ఎన్నో రాగలవు. కాంగ్రెసుతరఫున అభ్యర్థులుగ ఎవరు నిలిచెదరో, చెప్పజాలను గాని కాంగ్రెసు తరఫున ఎవరు నిలిచినను వారికే వోటుచేయుడు.

నాలుగణాల మెంబర్లుగా చేరుడు.

కాంగ్రెసులో 0-4-0 యిచ్చి మెంబర్లుగా చేరుడు. కాంగ్రెసుకు బలముంటే స్వరాజ్యం వస్తుంది. ఎన్నికలసమయంలో 8 పర్యాయములు మీ యింటికి వచ్చి వోట్లనివ్వమని ప్రార్థించాను. వారు వ్యవధివుంటే ప్రతియింటికి నేనువచ్చి నాలుగణాలమెంబర్లను చేర్చెదను. 30-9-37 వ తేదీలోగా వేనవేలు కాంగ్రెసుమెంబర్లుగాచేరుడు. కాంగ్రెసు ప్రమాణపత్రముమీద చేవ్రాలు చేయుడు. నాలుగణాల మెంబరగుటకు ఖద్దరు వేయాలను నిర్బంధములేదు.

కాంగ్రెసుబలంమీద మంత్రులు ఆధారపడియున్నారు. మాబలం కాంగ్రెసుమీద ఆధారపడియున్నది. కాంగ్రెసు మీబలంమీద ఆధారపడియున్నది.

మేమైనా పొరబాట్లు చేసిన మమ్ముల మందలించుటకు అఖిలభారత కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు జవహర్‌లాలుగారు గలరు. వారు రాజీనామాయివ్వమంటే యిచ్చుటకు సిద్ధముగానున్నాము.

— ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం.

గా॥ గోపాలురెడ్డిగారికి.

గొల్లకందుకూరు వాసులు దావ్వావలులో సమర్పించుకొన్న నీరాజనములు.

రచయిత

యం. వి. సుబ్రహ్మణ్యం.

అరచుచున్నట్టి దూడల యమ్మపాలు
కోరులు పిండుమనుండెడి దొరవులావి
పెంపడాతువు పాల్వోని ప్రేమతోడ
నీవు గోపాలుడవుగావె నిక్కముగ.

ప్రజల నన్నిట పేద్పించు ప్రభుత ప్రాపు
సతముసాకని నమ్మి దేశానికెట్టి
చిచ్చుపెట్టిన యద్యత సీటుకీవు
పోటిసేయుట మాపొట్ట కూటికొరకె
కాంగ్రెసా దేశమున మమ్ము గాచుకొరకె.

వోటర్లకు లంచమిచ్చినందుకు

ఒంగోలు జిల్లాబోర్డుసభ్యుడుగ ఎన్నుకొనబడిన ఏ. నాగపరెడ్డిగారు గత సంవత్సరంలో జరిగిన జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలలో ఓటర్లకు లంచమిచ్చినను నేరమునకు నరసారావుపేట డిప్టీ మేజస్ట్రేటుగారు ఒకసంవత్సరం కఠినశిక్ష రు 300 లు జరిమానా విధించిరి. అప్పీలులో గుంటూరు జిల్లాజడ్జిగారు శిక్షను 8 మాసములకు తగ్గించిరి.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీమీద నేర్చిచ్చైటు.

హెల్తుఆఫీసరుగారికి తన సిబ్బందిమీద తేంలాటి అధికారాలు లేనందువలన హెల్తు డిపార్టుమెంటు దండాలంగావున్నది.

(1) 9 వార్డులో ఒకనికి కలరాతగిలినందున వెంటనే డిజ్‌యిన్‌ఫెక్షను చేయించవని మధ్యాహ్నం షుమారు 12 గంటలప్పుడు శానిటరీయిన్స్పెక్టరుకు హెల్తుఆఫీసరు అర్జంటుగా తెలుపగా మరుగోజారవరకు శానిటరి యిన్స్పెక్టరు ఆపని చేయించలేదు.

(2) ఒక శానిటరీయిన్స్పెక్టరు నెలరోజాల డైరీ ఒక్కసారిగాపంపగా హెల్తుఆఫీసరు సంజాయిషీ అడిగితే హెల్తుఆఫీసరును విమర్శిస్తూ జవాబు వ్రాశాడట.

(3) శానిటరీ యిన్స్పెక్టర్లు మస్టర్ సరిగ్గా చేయనప్పుడు హెల్తుఆఫీసరు పట్టుకుంటే మందలించడానికి అధికారాలు లేవు.

(4) మెట్రొమాన్సురైటు లెక్కప్రకారం శానిటరి యిన్స్పెక్టర్లు యివ్వక ఉపేక్షచేసినా హెల్తు ఆఫీసరు యేమిచేయలేడు.

(5) ఒక యేవాదిమీద ఒక నీకజోపుటాసైదావాచేస్తే శానిటరియిన్స్పెక్టరు స్త్రీనిమధ్యస్థం నిరాకరించి పిమ్మట పాకీపాకు ఆమెయింటికి రావడం మానేశాడట. ఈమె యీవిషయం గురించి అర్జీపెట్టుకొంది. హెల్తుఆఫీసరు కలంఆడించడానికి అధికారంలేదు.

(6) శానిటరి యిన్స్పెక్టర్లు వార్డులలో దర్శనమగుటే అరుదు.

హెల్తుఆఫీసరంటే శానిటరి యిన్స్పెక్టర్లకు తృణప్రాయం. వారు నెల్లూరులో యేళ్లతరబడి పాతుకొపోయి తమపక్షం వహించే కవున్సిలర్లు కనీసం ఎవరోఒకరు వుండుటవల్ల అధికారాలులేని హారుగూరుతుండి వచ్చిన హెల్తుఆఫీసరు ఏంచేయగలడు వాస్తవమ "హెల్తు ఆఫీసరు శానిటరి యిన్స్పెక్టర్ల" సంఘర్షణ నేటి సమస్యకాదు. ప్రతి హెల్తు ఆఫీసరున్నపుడు ఇదే యేడుపే. కొంతకాలం చూచి నాలుగురోజులుండి పోయే వారికి మనకెందుకీ గొడవ అని ప్రతిహెల్తు ఆఫీసరు నిరుత్సాహపడి, తనకాలం ఏదో ఒకవిధంగా గడుపుకొని పోతూవున్నారు. బడి పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు హెల్తుఆఫీసరుగ వున్నపుడు మునిసిపల్ బండిలో మునిసిపల్ యేవాదులక్కతనయింటికి మున్నాన్ని ఒక శానిటరీయిన్స్పెక్టరు తెప్పించుకొనుచుండగా పట్టుకొని ఆమున్నాన్ని నడివీధిలో పోయించినపుడు కూడా అంతా మాఫీ అయిపోయింది. రెడ్డిగారుకూడా కడకు విసిగి తానెందుకు చెడ్డవాడనిపించుకోవాల అనే తత్వం కలిగింది. కాన హెల్తుఆఫీసర్లకు కొంత అధికారం వుంటేనే గాని హెల్తు డిపార్టుమెంటు చక్కగా పని చేయుటకు అవకాశం తక్కువ. ఈవిషయం గురించి ఆరోగ్యశాఖామంత్రి డాక్టర్ రాజన్ గారు తీవ్రంగా ఆలోచించుట ఆవశ్యకరం.

పై విషయాల్లో ఏదైనా కొంచం పొరబాటు వుంటే వుండవచ్చును. పిడియార్థాన్ని కనుగొనుటకు సాధ్యంకాదు. పత్రికాధిపతులకే కనూమనుసంగరాచం పెట్టినపుడు సాధారణపౌరులు తెలుసుకొనుటకు అవకాశమెక్కడ? కాన పొరబాటు లేవన్నా వుంటే మునిసిపల్ అధికారులు ప్రజలకు తెలుప ప్రార్థన.

—సంజయుడు.

గర్భాశయరోగములను పారద్రోలి స్త్రీలకు ఆరోగ్యమును ప్రసాదింపగలది "లోధ్ర" యని స్త్రీలే యెరుగుదురు. అందువల్లనే స్త్రీలకు స్త్రీలు "లోధ్ర"ను యిస్తారు. లోధ్రను సేవించమని సలహా యిస్తారు.

గర్భాశయరోగ నివారణకు

లోధ్ర

కేసరికుటీరం * ఎగ్మూరు * మద్రాస్

రైతు దండు

కృష్ణాజిల్లా సంచార కార్యక్రమము.

ఆగష్టు 22 రాత్రి తానుమోలు చేరుట.
„ 23, 24 విశ్రాంతి.
„ 25 గొల్లపల్లి, నూజివీడు
„ 26 బింగపల్లి, విస్సన్నపేట
„ 27 కంభంపాడు, చీమలపాడు
„ 28 పుల్లూరు, మైలవరం
„ 29 వెముటూరు, కవులూరు
„ 30 లింగాల, అనిగండ్లపాడు
„ 31 శనగపాడు, కమ్మవారిపాలెం.
సెప్టెంబరు 1 పొన్నవరం, బెజవాడ.
„ 2 ఎనికేపాడు, వేల్పూరు.
„ 3 గోపవరం, కానుకొల్లు.
„ 4 ముదినేపల్లి, పెదగొన్నూరు.
„ 5 సింగరాయపాలెం, నందమూరు
„ 6 పెదన, చల్లపల్లి.
„ 7 అవనిగడ్డ, సాయంత్రం
గుంటూరుజిల్లా చేరుట.

పై గ్రామములలో రైతుయాత్రికులకు వసతు లేర్పరచి, సభల సమకూర్చి, రైతురక్షణ నిధికి విరివిగా విరాళములిచ్చి, కవిసభ కోర్కెలను యితర యిబ్బందులను తెల్పి మహాజనుల సహకరించి తమవంతు తాము గుర్తించి తీవ్రముగ పనిచేయగలందులకు సోదరరైతులను కోరుచున్నాను. రైతుయాత్ర చేయలోపలనే జిల్లాలో గ్రామసంఘములు లేనిచోట యేర్పరచి రైతులందరూ సభ్యులుగా చేరవలెను. సంఘబలము వృద్ధియైనగాని యిక్కట్లుదీరవని గ్రహించాలి.

సుంకర సూర్యనారాయణ,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

పాముల నరసయ్యగారు.

పోలిరెడ్డిపాలెం రైత్వోద్యమక మేష్టరుగా యుండి పాముకరచినవారలకు లింగంవేయుచూ యుండిన పేమూరు నరసయ్యగారు వుద్యోగము నుండి రిటైరై ప్రస్తుతం మద్రాసులో పరశువాకం హైరోడ్డు, నెం 46 రు గౌరివిహార్ అను బంగాళాలో యున్నారు. ఇకను ఒకనెలరోజులు వరకు అచ్చటనే వుంటారు. వారికి టెలిగ్రాములు యిచ్చువారుగాని జాబులు వ్రాయువారు గాని పైఅడ్రసును జ్ఞాపకముంచుకోనవలయును.

— మొదలి లక్ష్మీనృసింహశర్మ.

ఆర్ట్సుప్రమోటర్సు లీగ్, నెల్లూరు.

పైలీగువారి యాజమాన్యమున నాటకపుపోటీలు జరుపబడును. ప్రథమమున బ్రహ్మశ్రీ బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతముగారి సత్యహరిశ్చంద్రీయములో షష్టాంకమున 'స్వామియగు వీరబాహుడు నన్ను హరిశ్చంద్రుడా, కాదు, కాదు, వీరబాహుడా,' యను మాటనుండి 'శకణగోచర మగుచున్నది. స్వామి చూచెదగాక' అనువరకును, యిందులకు కలసిన 'స్వాదమైయున దుఃఖమింకేని' యను పద్యమును గ్రంథభాగము. ప్రవేశరుసుము రు 1. ఆర్జీలు ఆగష్టు 26 తేది లోపల పంపవలెను. గెలుపొందినవారికి రజితపాత్రము బహుమానింపబడును. వివరములు ఆర్గనైజరుకు వ్రాసిన తెలియగలవు

కే. నారాయణరావు,
ఆర్గనైజర్.

మేలుకొలుపు

ఎ. గంగాధరరావు.
(కళాశాలవిద్యార్థి)

మేలుకో ఆంధ్రుడా, మేలుకో ఆంధ్రుడా
తెల్లవారిందోయి, కోడికూసిందోయి
బానిసత్వంబింక, బ్రద్దలైపోతుంది
స్వరాజ్యదేవత వరము లిచ్చేసింది
లేవోయి లేవోయి, కండ్లు తెరవావోయి.

*

తెల్లదొరలంత చేటుబడిపోయ్యారు
దేశదేశాలంత, యుద్ధానికొచ్చాయి
పోయినాకాలంబు పాటుబడితేరాదు
మేలుకోవోయి మేలుకోవోయి.

*

హిందుముస్లీల స్నేహంబుపొసగింపు
కర్ధనశస్త్రంబు, కట్టుకోవోయి నీవు
శాంతిగుణాలు నీవు దగ్గరారానీక
అంటరానితనము నణగద్రొక్కుము నీవు
లేవోయి ఆంధ్రుడా, లేవోయి ఆంధ్రుడా
తెల్లవారిందోయి, కోడికూసిందోయి.

"ప్రేమ"

వావిలాల వెంకటసుబ్బయ్యగారు

అందరానిది దుష్టులవృద్ధిగలది
రూపులేనిది కిరణాల కెంపుసొమ్ము
విలువలేని మేల్మికలిక మఱువరాని
వెలుగు మానసాబ్జమునకు పరికరంబు
సౌఖ్యమార్గంబు దరిలేనిసాగరంబు
జననమరణంబులే లేక సంచరించు
లోకములకెల్ల తా ప్రతిష్ఠోకమగును
[illegible]! మహిమంబుజూపును ధూమమగును.

నెల్లూరు జిల్లాకలెక్టరు దొరగారికి

అయ్యా!

వెంకటగిరి సబ్ మాజిస్ట్రేటు ఆఫీసులో హెడ్ గుమాస్తా కొట్టడి నారాయణస్వామిగారు వెంకటగిరి వాస్తవ్యులు. వీరు చాలాకాలంగా యీ ఆఫీసులో నున్నారు. వీరు సంస్థానపురైతుకూడా. రైతులకు- వెంకటగిరి సంస్థానానికి కేసులు, వ్యవహారాలు, నడుస్తుండే సందర్భంలో యీ గ్రామస్థులు నగరితో సంబంధముండేవారు, ఈ ఆఫీసులో ఉండడం రైతులకు క్షేమకరంగాదు వీరి బంధువులంతా నగరి నౌకర్లుగాకూడా నున్నారు. కావున దయయుంచి వీరిని మరొకచోటకైనా మార్పించడం[illegible] శ్రేయస్కరము. వ్యక్తిద్వేషంతో వ్రాస్తున్నామని భావించకండి. న్యాయాన్ని ఆలోచిస్తారనే మాయాశయం.

విధేయుడు,
వెంకటగిరి రైతు.

సూళూరుపేట వార్తలు.

పూలతోట గ్రామవాస్తవ్యులలో పూర్వాన్నుండి దేవతాప్రీతిజాస్తి. నిత్య నైవేద్య దీపారాధన ఖర్చులకు యీగ్రామస్థులు మన్నారుపోలూరులో ఉండే దేవళానికి ఏటా రు 90-0-0 చెల్లించే వాడుక అనాదిసిద్ధం. ఈచాటమ్ములు స్వరాజ్యం వచ్చిందనుకొని పూజారికట్నం ఎగకొట్టారు. పూజారికి కడుపుమండి సమయంజూచి మాలవిరాట్టుతో మనవిచేశాడు. మాలవిరాట్టు గుడ్లెర్రజేసి బుజా! అన్నాడు. అదిరం మొదలు పాపం! అన్నిగండాలే. ఎక్కడి సోదికిపోయినా, ఎక్కడ ప్రశ్నకుపోయినా, ఇదేమాట. కేసులు గీసులు యిదంతా దీనివల్లనేనంటారు. ఇంతటనైనా ఆకట్నంజెల్లిస్తే నిమిషంలో దేముడి అనుగ్రహానికి పాత్రులవుతారని ముకాం అంటాడు. వినేవాడేడీ? ఈలాఉంది కలియుగధర్మం.

— చంగాళమ్మ భక్తుడు.

అక్షరాక్షరానికి అర్థముగల "పంచాక్షరి"

జీవామృతము

జీవితోత్సాహము కలుగచేయును
వాజీకరణము
మృత్యువును దూరము చేయును
తనువునకు దార్ఢ్యము నిచ్చును
ముదమును కలిగించును

మధురమయ జీవనానికి అమృతమయమగు ఆరోగ్యానికి

జీవామృతము

ఆయుర్వేదాశ్రమం : మదరాసు

జమీన్ రైతు ఆఫీసులో

దొరకు పుస్తకాలు

శ్రీ అరవిందజీవితము- వెల రు 1—0—0
శ్రీ అరవిందదర్శనము- „ 1—0—0
నెహ్రూ ఆత్మకథ- „ 8—0—0

శ్రీ అరవింద జీవితము, దర్శనము మాత్రం వి.పి. కోరువారికి తెలిపినవారిద్వారా పంపు చేయబడును.

మోపాడు ప్రాజెక్టు

అసెంబ్లీసభ్యుని ప్రచారము.

శ్రీయుత బత్తిన పెరుమాళ్ళనాయుడుగారు, యం. యల్. ఏ., తే 11-8-37 ది వుదయం మోపాడు ప్రాజెక్టులో చేరిన బొట్లగూడూరు గ్రామమునకు విచ్చేసిరి. మోపాడుప్రాజెక్టు రైతుసంఘము ప్రెసిడెంటు, వైస్ ప్రెసిడెంటు, సెక్రటరీగారలున్నూ, ప్రాజెక్టు రైతులున్నూ వారిని దర్శించి ప్రాజెక్టు దుస్థితులను గురించి విశదీకరించిరి. రైతుసౌకర్యమునకు తమ శక్తివంతము విని కొనసాగింతురని వారు తెలిపిరి.

నీర్కట్ట వారు ఎండిపోవుటను చేసిన వారు పొలములు స్వయముగా తనిఖీచేసి అనివార్యము మోపాడు సూపర్వైజరుగారితో మందలించిరి. కలరు తేలికగా తెలియుదనిన్ని, నౌకర్లను నమ్మలేకున్నాననిన్ని, నిజపరిస్థితులు వారు తెలుపుట లేదనిన్ని, పొలముల స్థితిగతులకు నౌకర్లు చెప్పేదానికి వ్యత్యాసము కలదనిన్ని ఒప్పుకొనిరి. కొన్ని కాల్వలలో నీరు పూర్తిగా పోవుచున్నదనిన్ని మరికొన్ని బిగింపబడినవనిన్ని నాయుడుగారు హెచ్చరించిరి. దానికి యితరకారణము లేవియు లేవనిన్ని అందరు ఒక్కకాలములో నారు పోసినందున నీరునుఆదాచేయుట కష్టముగానున్నదనిన్ని. తమకీ ప్రాజెక్టు అనుభవము కొద్దికాలము లేదనిన్ని త్వరలో లోపములు సరిచేసెదమనిన్ని చెప్పిరి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమువారు రైతు సౌకర్యమునకు తోడ్పడుదురని చెప్పి నాయుడుగారు పామూరుమార్గమున కనిగిరికి వెళ్లిరి. మోపాడుప్రాజెక్టు నీటివసతులు అభివృద్ధిచేయుటకు మార్గము నన్వేషించుటకు నాయుడుగారు ప్రయత్నించుచున్నారు పారకోపవసు వెళ్లి చూచుచు.

ప్రెసిడెంటు,
మోపాడు ప్రాజెక్టు రైతుసంఘము.

రాష్ట్రవ్యవసాయ కూలీలసంఘము.

21—8—37 తేది సాయంత్రం 6 గంటలకు నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయములో సమావేశమగును.

చర్చనీయాంశములు.

(1) మిగత 8 స్థానములను భర్తీచేయుట.

(2) వెంటనే చేయవలసినపని నిర్ణయించుట. చిన్న రైతులతో సత్సంబంధము ఎట్లు ఏసందర్భములలో చేసుకొనవలసినది నిర్ణయించుట.

(3) ప్రత్యేక రైతు, కార్మికవర్గైనా సంఘములకు కాంగ్రెసునందు ప్రాతినిధ్యమునిచ్చు విషయము నకూర్చి ఆలోచించుట.

(4) రాష్ట్రరైతుసంఘముతో ఐక్యపరచుట.

(5) ఈలోగావచ్చు ఇతరవిషయములు.

వెంపూర్ణారు బలరామిరెడ్డి,
వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య,
కార్యదర్శులు.

ప్రకాశకులు:- కె. సుబ్బారావు అండ్ సన్సు [illegible] తెనాలి.

వెలిగొండ ఫారెస్టు రిజర్వు యిబ్బందులు.

కుల్లూరు, రాజుపాళెం, మాదనగారిపల్లె, రామన్నగారిపల్లె, వెంకట్రామరాజుపేట, వగ్గెరాల వెలిగొండ ఫారెస్టు రిజర్వులలో రైతుల యిబ్బందులు.

శ్రీ గాంధీగారి ప్రభుత్వమునుండియు కంచలక్షేమము వర్ప్యంతరికరకు ఫలకరికట్లు అనగా ఆవు 1 కి రు 0-3-0, బర్రె 1 కి రు 0-5-0, గొర్రె 1 కి రు 0-1-0, మేక 1 కి రు 0-4-0 లున్నూ యెద్దులకు బండి 1 కి రు 0-4-0 లున్నూ వుంటూవచ్చెను. ఇందులకు సాధ్యకర్యముగా రయితు లంద్ర సాకమన్కిమ్లున్నారు. దరిమిలా యిప్పటికి సుమారు 20 సంవత్సరములనుండియు ఈయ్యు వాటి వారి సౌకర్యముకొరకు నెల్లూరుజిల్లాలో కొన్ని తాలూకాలలో మాత్రము కంచలక్షేమము తెచ్చిపెట్టిరి. అప్పట్లో పూర్వము శ్రీ గాంధీగారి ప్రభుత్వములో కంచలక్షేమము మాదిరిగా యొకరాసకటికి రు 0-0-9 రు 0-1-0 రేటు యేర్పాటు చేయుగురనిన్నే రయితులు ఆశించియుండిరి. యొకరాసకటికి రు 0-4-0 రేటు యేర్పాటు చేసియు ఫారెస్టుడిపార్టుమెంటువారు కొన్ని సంవత్సరములు రయితులలో ఒకరికొకరికి పోటీలు పెట్టి యొకరాసకటికి రు 0-12-0 వరకు పాటలు పెంచిరి. తుదకు యేవ్వారికంచలు ఆవూరివారికి యొకరాసకటికి రు 0-4-0 రేటుతో యిచ్చిరి ఆది మొదలు కంచదార్లు లాభములతోను ఫారెస్టుగార్డు మొదలు రేంజిఆఫీసర్లవరకు కంచమామూళ్లతోను రయితులు చచ్చిచెడి కల్యాదనిస్తూలైరి. కంచలక్షేమము రద్దుఅయినది, ఫారెస్టువారే రిజర్వులను కలిపర్చుకొంటారు, అని వినినంతనే పూర్వపు రేట్లుప్రకారము జరుగుతుంది యికనైనను రయితులు సుఖపడుతామనుకొని సంతోషపడ్డందుకు మూలిగేనక్కమీద తాటికాయపడ్డట్టు, ఆవు 1 కి రు 1-0-0, బర్రె 1 కి రు 1-8-0, గొర్రె 1 కి రు 0-6-0, యెద్దు ఆకు బండి 1 కి రు 2-0-0 లు యీవిధముగా రేట్లు యేర్పాటుకాబడినవి. గొర్రె చచ్చిపోతే రు 0-6-0 అమ్మరు. ఇక్కినపక్కలకు నాలుగు సంవత్సరములు యీరేట్లు ప్రకారము పుల్లవరికట్టితే ఇవి అమ్మితేకూడ చాలవు. యీరేట్లు రయితులు భరించజాలరు. పశువులు పశురాలు అమ్ముకొని పూళ్ళవిడచివెళ్లి పాద్యేస్థితి రయితులకు యీఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వల్లనే యేర్పడ్డది. యిప్పటికే కాలక్షముల్లేక పంటల్లు పండక రయితు ఋణగ్రస్తుడై సర్కారు శిస్తులు సహితము చెల్లించుకొలేక పడరానికష్టముల బడుచున్నారు. యీఫారెస్టుడిపార్టుమెంటువారివల్ల రయితులు పడుయిబ్బందులు గొప్పఆఫీసర్లు మాగ్రామములకు వచ్చి కంటితోచూచి విచారించిన బోధపడు సేగాని, వ్రాయుటకు అలవిగాదు. యిదివరలో బీటుకు ఒకగార్డు ఒకవాచరు వుంటూవుండిరి. యిప్పుడు యింకా నలుగురు వాచర్లను యెక్కువచేసిరి. మీరు పెట్టుకష్టములకు రయితులు మునుపటికంటె చాలాయిబ్బంది పూరితులైరి. మయినవ్రాసిన పూర్వపుపద్ధతిప్రకారము పులకరి రేట్లు ఆవు 1-కి రు 0-3-0, బర్రె 1-కి రు 0-5-0, గొర్రె 1-కి రు 0-1-0, యెద్దు ఆకు బండి 1-కి రు 0-4-0, పద్ధతిప్రకారము యేర్పాటు చేసి పశ్వులు బ్లాకులులేకుండా జిల్లాఅంతటను మేతలాగుననున్నూ, రయితులు కొండకడ్డిలేను ఆక్షేపణలేకుండా తెచ్చుకొలాగుననున్నూ, సాధ్యమయినంతత్వరలో యేర్పాటుచేసి రయితు కష్టముల తొలగించుగురని రయితుసోదరులంకోరు

చేపలుపట్టడం చేతిపనుల్లో చేరదా?

ఒకదినా 11½ వేల రూపాయలు చేపలు పడినవి.

అన్నివృత్తులకంటే చేపలుపట్టేవృత్తిలో వాల్లు దుర్గ్లాను దొరకతవి. నెల్లూరుజిల్లాలో సముద్రప్రాంతమంతా చేపలుపట్టేవారుంటున్నారు. శ్రీహరికోట ప్రాంతం తడప్రాంతంలో వీరు విశేషంగాఉన్నారు. వీరిలో త్రాగుడు దురభ్యాసం హెచ్చుగాఉంది. వీరికి మంచితనమూనం కూడా. ఈడబ్బంతా త్రాగుడుకు వినియోగిస్తారు. వీరికి ప్రపంచవాసన మృగ్యం. కొంతప్రచారమున్న సహాకర్గానికి త్రిప్పాచ్చు.

ఈచేపలవృత్తి గర్హ్యమైందికాదు. విదేశస్థులు కిస్మంతో ఆదరంతో చూస్తారు. విద్యాగంధం ఉన్నవారు దీన్ని మనప్రాంతాల్లోగూడ ఒకవృత్తిక్రింద ఆదరంయిచ్చి ప్రవేశపెట్టి పేదలకు పట్టెడన్నం పెట్టడం మంచిది. పల్లెటూళ్లల్లో ఎక్కడైనా దమ్మిడీ కళ్లజూడాలంటే చేపలుపట్టేవారి దగ్గర తప్ప మరెక్కడా చూడలేము. శ్రీహరికోట ప్రాంతం పులింకేరిరుప్పంలో యీమధ్య ఒకనాడు 11½ వేల రూపాయలకు చేపలుపడినవి.

పాఠకుల కిది ఆశ్చర్యాన్ని గొల్పినా యిది సామాన్యవిషయం.

పెద్దలు యీవృత్తికి ఆదరం యివ్వమనీ, ఈ వృత్తిలోఉండేవారి త్రాగుడుమాన్పి వీరికి సత్ప్రచారం యివ్వమనీ నాప్రార్థన.

—అభిమాని.

దివి తా॥ రైతుసంఘానికి వివాహ కట్నం.

దివితాలూకా రావివారిపాలెం గ్రామస్థులు శ్రీ యం త కోవూరు కోదండరామయ్యగారు కుమారుని వివాహసందర్భమున రైతుసంఘం తీర్మానం ప్రకారం రూ 20/- దివితాలూకా రైతుసంఘమునకు కట్నం దయచేసి మార్గదర్శకులైనందుకు సఘం తరపున కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను.

గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య,
అధ్యక్షుడు.

దివి తాలూకా జనరల్ రైతు కార్యనిర్వాహకవర్గసభ.

తే 22—8—37 దీన 12 గంటలకు చల్లపల్లి శ్రీ వేణుగోపాల రైసుమిల్లులో వైసంఘసమావేశము జరుగును గాన సభ్యులెల్లరు తప్పక రా ప్రార్థితులు.

కార్యక్రమము.

1. యాత్రికల్లిలవిషయమై ఆలోచించుట.
2. ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంవారికినూచనలు
3. తదితర అవుసరమైన విషయములు.

గుత్తికొండ సత్యనారాయణ,
కార్యదర్శి.

యీపత్రికాముఖమున శ్రీ ప్రభుత్వమువారినిన్ని కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమువారినిన్ని ప్రార్థించుకోరుచున్నాను.

—దరిశె వెంచయ్య,
రైతు శ్రేయోభిలాషి.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు
40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతికెందినది. కేవలముబాధానివార్యాలని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల శారదోలును, పొట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

మదనకామేశ్వర లేహ్యం

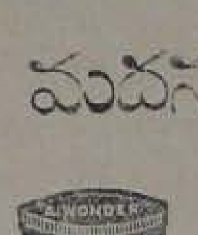

బలహీనుల పాలిటి సంజీవి. మేహము, నిశ్శక్తి నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని వారించి మంచిబలమును, కాంతిని వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలువాలును. 20 తులములు డబ్బీ రు. 1—4—0.

రోజాపుష్ప లేహ్యము

అజీర్ణము. గర్భవాయువు మలబద్ధమును ఖండించి కాలవిరేచనమును చక్కగా కలిగించును. 15 తులముల డబ్బీ రు.0—10—0 ఇంకా అనేక ఔషధములు గలవు. కోరిన క్యాటలాగు యుచితముగాపంపెదము. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. శి. ఏ. అండ్ కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిడేపి—నెల్లూరు జిల్లా.

1932 నుండి నెల్లూరులో ప్రసిద్ధిగాంచిన
డాక్టరు. యం. కె. కోరాగారి దంత చికిత్సశాల.

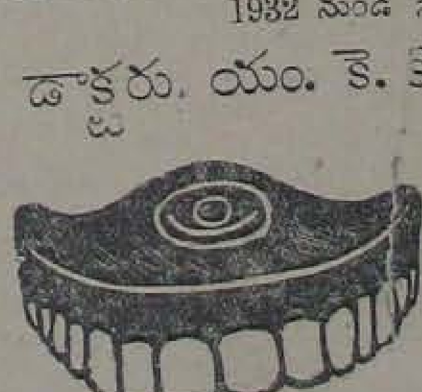

పరిశుభ్రమైన దంతములవలన మనశరీమునకు ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది
ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము.
దంతములు నమ్మకముగా గ్యారంటిగా కట్టబడును.

అడ్రసు:—డాక్టరు. యం. కె. కోరా.
(రామకృష్ణయ్యరు కాఫీహోటలు ఎదుట వుండు
ఆర్. సుబ్బయ్యనాయుడుగారి మిద్దెలో)
ట్రంకురోడ్డు నెల్లూరు.

నెల్లూరు పర్మనెంటు ఫండు, లిమిటెడ్.

యీఫండులో ఒక సంవత్సరము పర్మనెంటు డిపాజిట్లు రు, 100/-కు సంవత్సరం 1 కి రు. 4—0—0 లు వడ్డీ యిచ్చేమరస్తుపైన తీసుకొనెదరు. యితర వివరములు ఫండు ఆఫీసులో ఆఫీసువేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

బి. ఆదిశేషయ్య,
సెక్రటరి.

పంచాయితీబోర్డులు బాగుపడుటెట్లు?

పంచాయతీ ఆఫీసర్లకు బదులు సూపర్ వైజర్లు నియమించాలి.

గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు పంచాయితీబోర్డులు ఎక్కువగా వుపయోగపడుతవని స్థాపింపబడుచున్నవి. జిల్లా బోర్డుల అధికారాలను కొన్నిటిని తగ్గించి పంచాయతీబోర్డులకే యివ్వుట అవసరమనికూడా ఒక పత్రికల అభిప్రాయముకలదు. అలాంటప్పుడు ఈ పంచాయితీబోర్డులు నిజంగా ప్రజలకు వుపయోగపడాలంటే ప్రస్తుత పద్ధతియందు కొంతమార్పు జరుగుట ఆత్యావశ్యకము.

పెద్ద పట్టణములకు దగ్గరవుండు గ్రామముల, విద్యాగంధము ఎక్కువగల పెద్దపెద్దగ్రామములలో పంచాయతీబోర్డులంటే యేమో, వాటివలన యే లాభాలు గ్రామానికి కలుగగలవో, పంచాయితీబోర్డుల వ్యవహార మెట్లుండవలెనో తెలియదు. నేటి పంచాయితీ, అసిస్టెంటు పంచాయితీ ఆఫీసర్లు ఎలక్షను పెట్టి నలుగురిని చేర్చి ఒక బోర్డుగా (శాశ్వతబోర్డు కాదు లెండి) తయారుచేసి రావడంతోనే తమ విధ్యుక్తధర్మం, తాముతీతము తీసుకున్నదానికి చేయవలసినపని అయిపోయిందని అనుకుంటున్నారేగాని, ప్రజలకు పంచాయితీబోర్డులను గురించి సదోద్బోధించుటలేదు. అందువల్లనే పంచాయతీబోర్డులు ప్రజలకు యెక్కువగా వుపయోగపడడంలేదు. వాటిపట్ల ప్రజల్లో ఎక్కువ వుత్సాహంకూడా కల్గుటలేదు.

ఇంకోవిషయం. నేటి పంచాయతీ ఆఫీసర్లు మూడు నాలుగు గ్రామాల ప్రోగ్రాము వేసుకున్నా, ఒక గ్రామంలోవుండే మిగతగ్రామాల లెఖపుస్తకాలను తెప్పించుకొని చేవ్రాలుచేస్తున్నారు. కొందరు పంచాయతీ ఆఫీసర్లు యేలాటి అనుభవంలేక క్రొత్తగా వుద్యోగంలో ప్రవేశించినవారు కేవలం గుమాస్తాలమీదనే ఆధారపడి లెఖల పుస్తకాలను హెడ్ క్వార్టర్సుకు తెప్పించుకొని గుమాస్తాలచేత తనిఖీచేయించి అంతా తాము క్యాంపులలో చేసినట్టుల నటనచేస్తున్నారు. ప్రజల సదోద్బోధించుట మీరు అణుమాత్రంకూడా ప్రయత్నించడంలేదు. ఇందుకు కావాలంటే ప్రబలనిదర్శనాలున్నాయి.

ఒక పంచాయితీబోర్డులో పంచాయతీ ఆఫీసరు వచ్చినందుకు కోడి ఖర్చు అని ఒకపద్దు కలదట. మరొక పంచాయతీబోర్డు యేర్పడి నాలుగైదు సంవత్సరాలైనా పంచాయతీ ఆఫీసరు ఆవూరికిట్టు మొఖం పెట్టలేదు. అసిస్టాంటు పంచాయతీ ఆఫీసరు రెండు మూడుమార్లు ఆవూరికి పోయినటుల డైరీ చూపించాడు. కాని ఆబోర్డుకు అసలు లెఖ పుస్తకాలే పెట్టలేదు. కొన్ని గ్రామాల్లో వచ్చిన డబ్బును యేమిచేయాలనో తెలియక దమ్మిడీకర్చు పెట్టకుండా వుంటున్నారు ఇటువంటి చిత్రవిచిత్రాలు వ్రాయాలంటే ఒక పెద్ద భారతం అంత పట్టుతుంది.

ఒక ముఖ్యవిషయం. పంచాయతీ ఆఫీసర్లు సంవత్సరానికి కొన్ని క్రొత్త పంచాయతీ బోర్డులను స్థాపించాలని లేదు. [illegible] పోతే ఆఫీసు సంవత్సరాలపర్యంతం బుట్టదాఖలా అవుతాయి ప్రెసిడెంటు ప్రతికూలంగా వుండే తాలూకాలలో పంచాయతీబోర్డు పెట్టకూడదంటే, ఆ కోటును పంచాయతీఆఫీసరు దాటజాల రన్నాడు. ఇందుకు నిదర్శనం వెంకటగిరి కుమారరాజా గారు నెల్లూరి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగ వున్నపుడు వెంకటగిరి జమీందారీప్రదేశాల్లో ఎన్ని పంచాయతీబోర్డులు స్థాపింపబడినవో పరిశీలించినచో గుట్టు బయటపడగలదు.

కాన పంచాయతీలు అభివృద్ధిచెంది, నిజంగా ప్రజలకు లాభకరంగావుండాలంటే ప్రస్తుతపద్ధతి మారిపోవాల. జిల్లాపంచాయతీ ఆఫీసర్లు, అసిస్టెంటు పంచాయతీఆఫీసర్లకు బదులు పంచాయతీ సూపర్ వైజర్లను ఒకటి రెండు తాలూకాలకొకరిని, పంచాయతీల మొత్తమునుబట్టిన్ని క్రొత్తగా స్థాపించుటకు గల అవకాశాన్ని బట్టిన్ని నియమించాలి. వారు గ్రామాలకు వెళ్లినపుడు, సభలు జరిపి, పంచాయతీబోర్డులవలన లాభాలు, వ్యవహార నిర్వాహణము, మొదలగు విషయాలగురించి తెలియచెప్పి, పంచాయతీలయందు ప్రజలకొక అభిరుచి శ్రద్ధ కలుగునటుల ప్రయత్నించాలి. పంచాయతీఆఫీసరు అసిస్టెంటుపంచాయతీ ఆఫీసరుకు బదులు నలుగురైదు సూపర్ వైజర్లను నియమించవచ్చును, యీపద్ధతివలన ఎక్కువపని, జరుగగలదు. యీసూపర్ వైజర్లు సరిగ్గా పనిచేస్తున్నారా లేదా యని ఆయా తాలూకాలలో వుండే జిల్లాబోర్డు మెంబర్లు గమనించుచుండవచ్చును. వీరి పైఅధికారి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు. ప్రెసిడెంటుగారికి, తీరిక, ఓపిక, శక్తి లేకపోయినచో యీభారము వైస్ ప్రెసిడెంటుగారికి అప్పచెప్పవచ్చును. పరిపాలనాసౌకర్యమునకు ప్రెసిడెంటుగారు కొంత కార్యకలాపాన్ని వైస్ప్రెసిడెంటుకు పంచియిస్తే యిరువురు బోర్డుపరిపాలన చక్కగ జరుగుటకు పాటుబడినచో యెంతయు బాగుండగలదు.

కావ నేటి, అబద్ధపుదైకిలపద్ధతి, ప్రజలయందు వుత్సాహన కలుగచేయని ఆఫీసర్లు, ప్రజలకు పంచాయతీబోర్డులంటే యేమో, యేవిధంగాపరిపాలన సాగించాలనో అని తెలుసుకొనుటకు అవకాశం లేకుండాపోవు పరిస్థితులు తొలగిపోవాలి. కాంగ్రెసుమంత్రులు యీవిషయమున శ్రద్ధవహించి పంచాయతీబోర్డులు నిజంగా ప్రజలకు లాభకరంగా వుండులాగున అవసరమార్పులు గావించుట అత్యవసరం.

తూర్పు కృష్ణజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గ తీర్మానము ప్రకారము 30-9-37 తేదీతో ప్రాథమిక కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరుటకు గడువు దాటిపోవును. తూర్పు కృష్ణజిల్లాలో చేరిన సభ్యుల దరఖాస్తులు పూర్తిరుసుములతో అనగా సభ్యునకు 0-4-0 వంతున 20-9-37 తేదీలోపుగా మా కార్యాలయమునకు చేరిన నేతప్ప సభ్యులందరిపేర్లను రిజిష్టరు చేసికొని 30 తేది వాటికి రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారికి అప్రూవల్ కొరకు పంపుటకు సాధ్యపడదు. కాన ఆయాగ్రామములోని కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరువారును, చేర్పించువారును తొందరపడి సెప్టెంబరు 20 తేది వాటికి చేర్పించుట పూర్తిచేసి రుసుముతో మా కార్యాలయమునకు పంపగోరుచున్నాను.

ఆత్మూరి నాగేశ్వరరావు,
అధ్యక్షుడు.

జర్మనీదేశంలో మంగలషాపులలో వుండే బొమ్మలంతా ప్రొగుల్లీయమని నాజీప్రభుత్వం వుత్తర్వు గావించింది. విదేశాలనుండి కంబళ్లను వుల్లును దిగుమతిచెసుకోకుండా యీబొమ్మలతోనే తయారుచేస్తారట.

*   *   *

అరకప్పాష్టాంపులు భారతదేశంలో ఆగష్టు 18 తేదినుండి విక్రయింపబడును.

*   *   *

యునైటెడ్ స్టేట్సు లో కాలిఫోర్నియాలో ఒకరు లనకో మాస్త్రాకో వివాహం చెసుకొన్నాడట.

నెల్లూరు
ఎకనామిక్ కౌన్సిలు సమావేశం.

గత 2 తేది నెల్లూరులో కలెక్టరువారి అధిపత్యాన జరిగిన ఎకనమిక్ కౌన్సిలులో యీక్రింది ప్రదేశాల్లో బావులు (బోర్ వెల్సు) కాంక్షర్ చేసినట్లు తెలుస్తుంది.

రాపూరులో	...	1
నాగేగుంట	...	1
రామపట్నం	...	1
ముగుల్లూరు	...	1
ఉదయగిరి	...	1
కావలి	...	3
నెల్లూరు	...	1
కోవూరు	...	2
బుచ్చి	...	2
వెంకటగిరి	...	2
ఆత్మకూరు	...	1
కందుకూరు	...	2
కనిగిరి	...	1
సూళూరుపేట	...	1
నాయుడుపేట	...	2

ఇంకా మరికొన్ని బావులుకూడ కాంక్షను చేసినట్లు తెలుస్తుంది. మామూలు చేదబావులు గాకుండా బోర్ వెల్సు (గొట్టాలు భూమిలోకి దింపి పంపుకొట్టడంద్వారా పైకి నీరురప్పించి) వల్ల ఎక్కువ పైకము పెట్టాలుతగ్గిగా గొట్టాలు పంపుల క్రయమంతా విదేశాలకిపోతుంది. ఇవన్నీ స్వదేశవస్తువులే వాడేలలసినట్లు కాంగ్రెసుమంత్రులు ఏర్పాటుచేస్తే మంచిది.

ఎకనామిక్ కౌన్సిలు సమావేశాలకు పత్రికా విలేఖరులకుకూడ అవకాశం యివ్వడం అవసరం.

—ఒక విలేఖరి.

బొగ్గునుండి చమురు.

జపానులో బొగ్గునుండి ఒకవిధమైన నాశకరమైన చమురును తయారుచేయుమార్గము కనిపెట్టబడినది ఇందువలన విదేశాలనుండి చమురు జపానుకు దిగుమతి కావలసినముండదట. ఈపరిశోధన జయప్రదంగా జరిగి దానికి ప్రభుత్వమువారే ఒక పెద్ద లాబొరేటరి నిర్మించెదరట.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు
గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు
చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడు. విలువగల నమూనాలతో నగలు తయారుచేసియివ్వబడును.

చేతిపనులవర్తక రహస్యబోధిని
50 రూపాయలనుండి 500 రూపాయలవరకు
నెలకు సంపాదింపవచ్చును.

కూలివాడు

ఈ పుస్తకములో అనేక విధములైన సబ్బు దినుసులు, సెంట్లు, అత్తరు, వెంట్రుకలు పెరగడమునకు తైలములు, హేర్ ఆయిలు, పిప్పర్ మెంటు, వార్నిష్, వర్ణములు, లక్కకోపులు పన్నీరు, షర్బత్తు, ఎరేటెడ్ వాటర్సు, మైనపువత్తులు, కర్పూరం, అద్దము, మంచుగడ్డ సిరా దినుసులు, గిల్టు యిచ్చేవిధము, చాయ వేయు విధము, రంగులు వేస్ లయిన్, కస్తూరి, బాణసంచా, రొట్టె బిస్కెట్టు కేకు, ఐస్ క్రీము, బలపం, బూట్ పాలిష్ ఉదక్కులాం, ఓడంవాటర్ అగ్గిపుల్లలు, కాగితము, పెన్సిలు, పల్లుపొడి, లేహ్యము, తైలము, మాత్రలు పోటోపట్టుట, లైను బెంకుల్లామలుచేయుట మొదలగు అనేకచేతిపనులు యంత్ర సంబంధము నిర్లక్షింపక సాధారణముగ సులభముగ అందు ముఖ్యముగ లాభదాయప్రదముగ తయారు చేయ వలుపడగల పత్రికలు, 400 ల 200 పేజీలు పెద్ద పుస్తకము. వెల రు 1. పోస్టుఖర్చులు అ. 5. మహారాజ పుస్తకశాల 12, అరుణాచల మొదలివీధి, 18 జి. టి. మదరాసు.

చేతిపనులు నేర్చుకొని స్వార్జితులై చే

ధనపతయ్యాను

స్టౌ బీడి

ఒకసారి పీల్చి పొగాకువాసన గమనించు.

జమీన్ రైతు

డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడిరి.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

ఓ సివిక్ బోర్డుగారూ! కోవూరు సీటు శెప్టంబరు 9 తేదీ నామినేషన్. ఇంకా "శుక్లాంబరధరం" ప్రారంభించలేదేం?

* * *

బుచ్చి- దొడ్లా సంస్థానపు కామధేనువు హైస్కూలు పేద విద్యార్థులకు ఏటా 40 మందిదాకా సుక్కుదడి చేసేది. ప్రజలు ఎన్నిపెట్టినా పూజించ లేదనే కసుపుమంటతో ఈ సంవత్సరం ఎగరన్నింది. నిష్కామంతో చెయిజాపే రుక్మిణమ్మ మాత్రం యథావిధిగానే ప్రతింజయపుతున్నది. మన సంస్థానముది నిష్కామఖర్మ గాదు మిలిటరి బిజ్జెటుగదా!

* * *

వెంకటగిరి కట్టెలడిపోలో అర యెత్తు కంటే జాస్తి కట్టెలు అమ్మకూడదని ఎస్టేటు మార్కెటింగు మిలిటరిబోర్డువారుప్లాన్ చేశారట. ప్రపంచ యుద్ధవాసనలు కొడుతున్నవిగాబట్టి దీర్ఘదృష్టిగల మా వెంకటగిరి రాజ్యంవారు కట్టెలుగూడ రిజర్వు చేస్తున్నారేమో ?

* * *

పర్మనెంటు ఫండు డైరెక్టర్లు జీవంతో ఉండగా రాజీనామా పెడతారనేది కలలోనివార్త. షేర్ కాపిటల్ లేకుండా ఎక్కడైనా బ్యాంకిడైరెక్టరు ఉద్యోగాలు దొరికితే చేసేతప్ప. ఫండుకు బాగు చెయ్యాలంటే ప్రస్తుతం ఫండుడైరెక్టరుల పెర్వర్నిగూడా మున్సిపాలిటీకి సెలెక్టుచేయకుండాలె మా లక్ష్మయ్య సివిక్ బోర్డువారు.

* * *

టవున్ కాంగ్రెస్ సివిక్ బోర్డును రద్దుచేశామని కె. యల్. నారాయణరావు (జిల్లా కార్యదర్శి) పేరుతో ఒక ప్రకటన గోడలమీద అంటించబడింది. నారాయణరావు నడిగితే కుయ్యో! మొర్రో! నాకు తెలియదంటాడు, లక్ష్మయ్యగారూ! ఏమిటి చండాలం! ఇదివరకు నీ డిక్టేటరుషిప్పులో నీఇష్ట

గణజేత జేయించిన అక్రమాల చవిజూచే ఓర్పు లేక మా 'ముసోలినీ' భూకంపాలకుగూడ చలించని, ఫెర్రో కాంక్రీట్ కంటే ఘట్టివాడైన మా రాఘవరెడ్డిగార్ని అధ్యక్షస్థానానికి తేవలసి వచ్చింది. రెడ్డిగారికి కమ్యూనల్ ఫీలింగు లేకపోతే నిజంగా ఘట్టివాడే కదండీ!

యోగిరామయ్యగారి జన్మదినోత్సవం.

యోగిగారి 42 వ జన్మదినోత్సవం 14 తేది 15 మైళ్ల దూరంలో యోగిగారి స్వస్థలమగు అవ్వారెడ్డిపాలెమున అత్యంత భక్తిపురస్సరంగా విజయవంతంగా జరిగింది. జిల్లాలోని పెద్దలు, భక్తులు, ఇతరులు వేలకొలది అరుదెంచిరి.

కోవూరు సీటు ఎలెక్షన్.

గా॥ గోపాలురెడ్డిగారిచే రాజీనామా యివ్వబడిన కోవూరు సర్కిల్ జిల్లాబోర్డుసీటు ఎలెక్షనుకు తయారైంది.

నామినేషన్ శెప్టంబరు 9

ఎలక్షన్ ,, 29

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘ సమావేశం 21 తేది సా॥ కాంగ్రెసు ఆఫీసులో జరుగును.

(1-వ పేజి కొరవ)

వలెను...... మరణఛాయలు అండమాను ఖైదీల వలయికొనియున్నవి. మనము వాదోపవాదములు చేయుచుండగా వారు మరణించుచుండవచ్చును. ......సరియైన పనిచేయుటవలన యే ప్రభుత్వము కూడ ప్రతిష్ఠను కోల్పోవలేదు. ప్రతిష్ఠతగ్గినను యితరవిషయములను గురించి ఆలోచించి వారు చర్యగైకొనవలెను.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారు కూడ ప్రభుత్వ చర్యను నిరసించిరి. నిరశనవ్రతులు వెంటనే దీక్షను మానవలెననికోరిరి.

ఈతీర్మానము భారతప్రభుత్వమువారి ద్వారా అండమాను ఖైదీలకు పంపబడెను.

శరత్ బోసు, నాజీముద్దీనుల సంప్రతింపులు.

బెంగాల్ అసెంబ్లీ కాంగ్రెస్ నాయకుడు శరత్ చంద్రబోస్ గారు హోమ్‌మంత్రి సర్. నజీముద్దీన్ గారితో 16 తేదీ సంప్రతించిరి. మంత్రిగారు నిరశనవ్రతుల కోరికలు ఎంతవరకు తీర్చుటకు వీలుండునో తెలిపిరి. దీనిఫలితముగ కొన్ని హామీలు మంత్రిగారు యిచ్చిరనియు, అందువలన నిరశనవ్రతము మానవలెననియు తంతివార్త పంపబడెను.

ఇండియా సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు మిలిటరిఖర్చులు తగ్గించుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు సహాయము చేయవలయునని రాజగోపాలాచారిగారు ప్రకటించిరి.

ఉద్యోగిభార్యా:

అబ్బో! అప్పుడే ఈ ఖద్దరువ్యాధి నాలుగువక్కలా చుట్టుకున్నదే! గవర్నర్ల భార్యలు, ఛీఫ్ సెక్రటరీలదాక సోకింది. ఈ అంటువ్యాధి నన్నుకూడా బాధిస్తదా ఏం?

గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు.

ప్రధానకార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడిరి.

(7-వ పేజీ కొరవ)

సంయుక్త రాష్ట్రము

సంయుక్త రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసుమంత్రుల కార్యకలాపంచూచి జమీందార్లు భయకంపితులై పోతున్నారు. శాసనసభ ఆమోదించేకనే శిస్తు బాకీలకోసరం ఏ విధమైన యెగ్జిక్యూషన్లు కొంతకాలంవరకు జరుపకూడదని గావించిన ఉత్తర్వు సరియైనదికాదని రు 20 కోట్ల వసూళ్లను నమ్ముకొని ప్రభుత్వంవారికి రు 80 కోట్ల వరకు జమీందారులు చెల్లించియుండుటచేత ప్రభుత్వంవారి వుత్తర్వు తమకు హానికరమని జమీందారుల మొర.

మధ్య రాష్ట్రము

మధ్యరాష్ట్ర కాంగ్రెసు ప్రధానమంత్రి ఖేర్ గారు గవర్నరుగారికి ప్రీతిపూర్వకంగా సమర్పించిన ఖద్దరువస్త్రాల్ని కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా స్వీకరించారు. మా భజగోవిందంగారు దీన్నేమిగా విమర్శిస్తాడో!

మధ్యరాష్ట్రాల ఆర్థికసభ్యుడు, విద్యాసభ్యుడు శ్రీయుతగాళ్లు గాంధిగారితో మద్యపాన నిషేధము మొదలగు విషయములగురించి సంప్రతింపులు జరిపిరి. శాసనసభా కాలపరిమితిలోపుగ గాని, లేక 4 సం॥ లోపుగగాని మద్యపాననిషేధమును సంపూర్ణముగ కొనసాగించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. మద్యనిషేధమువలన వచ్చునష్టమును భర్తీ చేయుటకు, పొగాకుమీదపన్ను, మరణసుంకములు, వృత్త్యోగసుంకములు విధించెదరట. ఉద్యోగులు ఇచ్ఛాపూర్వకంగా జీతాలు తగ్గించుకొనుటకు ముందుకురాకపోయినచో 100 కి ౫ మొదలు 25 వరకు ప్రావిన్షియల్ సబార్డినేట సర్వీసులలో తగ్గించెదరట. అలవెన్సులుకూడా తగ్గింపబడును. హెచ్చించబడిన శిస్తులు, అత్యధికశిస్తు తగ్గించబడును. సెప్టంబరు 10 తేదిన బిల్లు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడును.

Printer, Publisher and Editor—N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Press, Gandhi Chouk, Nellore.